

**PROGRAMMA
VINKEVEENSE
PLASSEN.**

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Postbus 8058

3584 BA Utrecht

COLOFON

Uitgave:

Recreatie Midden-Nederland, in opdracht van Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Auteurs:

Bianca van Eck, Fenna Duijve, Iris Hes & Cor Grasmeijer

Vormgeving:

Bram Peulers, grafisch designer

Afbeeldingen:

Recreatie Midden-Nederland, Mascha Gelauf, Sigirid Spinnox

Vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Datum: 6 februari 2019

SAMENVATTING

De afgelopen jaren is gewerkt aan de uitvoering van het Toekomstplan Vinkeveense Plassen (2015). Een deel van de opgaven is gerealiseerd, maar andere onderdelen uit dit plan kwamen niet goed van de grond doordat samenhang ontbrak. Ook was er geen specifieke inzet op de ontwikkeling van de zandeilanden. Het voormalig Recreatieschap Vinkeveense Plassen heeft daarom besloten de verdere uitvoering van het Toekomstplan in de vorm van een meer samenhangend programma te laten plaatsvinden.

De Vinkeveense Plassen

Het recreatiegebied de Vinkeveense Plassen heeft een karakteristiek legakker landschap met grote cultuurhistorische en landschappelijke waarde. Het karakteristieke landschap heeft ook een waterbouwkundige waarde: zonder legakkers en zandeilanden zou de golfslag flinke schade aanrichten aan de oevers en het achterland. Daarnaast maakt het recreatiegebied onderdeel uit van het Nationaal Natuur Netwerk en er ligt een opgave voor het verbeteren van de waterkwaliteit.

Ontwikkelingen en trends

De Vinkeveense Plassen bieden een unieke (water)recreatieve belevenis en zijn daar-

mee kansrijk voor ondernemers in horeca en leisure. De recreatieve kernkwaliteiten van het gebied zijn, naast diverse watersporten zoals duiken, zwemmen en vissen, ook routegebonden recreatie op en rond de plassen en dag- en verblijfsrecreatie. We zien onder andere twee belangrijke ontwikkelingen op het gebied van recreatie: de groei van het inwonersaantal van de regio en een grotere diversiteit aan soorten inwoners, leefstijlen en recreatiewensen. Daarnaast voorzien we veranderingen in de samenleving: de opkomst van de participatiesamenleving, de groeiende behoefte aan 'beleving' en de wens voor een gevarieerd recreatief aanbod. Dit programma speelt in op deze ontwikkelingen.

De ambitie voor dit programma is:

De Vinkeveense Plassen is een toekomstbestendig (water)recreatiegebied dat aansluit bij de behoefte van de bezoekers¹.

Ambitie in een dynamisch programma

De ontwikkelingen op het gebied van recreatie en veranderingen in de samenleving vragen blijvend te investeren in verbetering

¹ Onder bezoekers wordt zowel de lokale bevolking als de bezoekers van verder weg verstaan.

en vernieuwing van de terreinen en voorzieningen en hun ontsluiting. Daardoor zijn ze in staat om intensiever gebruikt te worden door grotere groepen bezoekers, met verschillende 'leefstijlen'.

In het verleden was de inzet van het recreatieschap vooral gericht op de kerntaken beheer & onderhoud en toezicht & handhaving. Met de ontwikkelopgave voor de Vinkeveense Plassen verschuift het accent naar een integrale gebiedsontwikkeling waarin betere maatschappelijke en economische benutting en duurzaam beheer essentieel zijn. Hiervoor moeten de basisvoorzieningen op orde worden gebracht. Er moet dan ook geïnvesteerd worden in het gebied om recreatieve ontwikkeling mogelijk te kunnen maken.

Voor de komende jaren zetten we vanuit dit programma in op twee strategische doelen:

1. De Vinkeveense Plassen zijn herkenbaar, vindbaar en bereikbaar.
2. De Vinkeveense Plassen hebben een aantrekkelijk en gevarieerd recreatief aanbod.

Het programma Vinkeveense Plassen is een dynamisch document. Dat wil zeggen dat we bewust ruimte houden om onderdelen de komende periode in overleg met onze partners verder in te vullen en aan te scherpen.

Opgaven en aanpak

De uitvoering van de opgaven die geformuleerd zijn in het programma vindt plaats langs drie pijlers: 'De basis op orde' (het investeren in de basisvoorzieningen), 'Recreatieve ontwikkeling van de zandeilanden' (het vergroten van de verdien capaciteit) en 'Maatschappelijke verbreding' (het verkennen van mogelijkheden tot een meer integrale aanpak van organisatie overschrijdende vraagstukken).

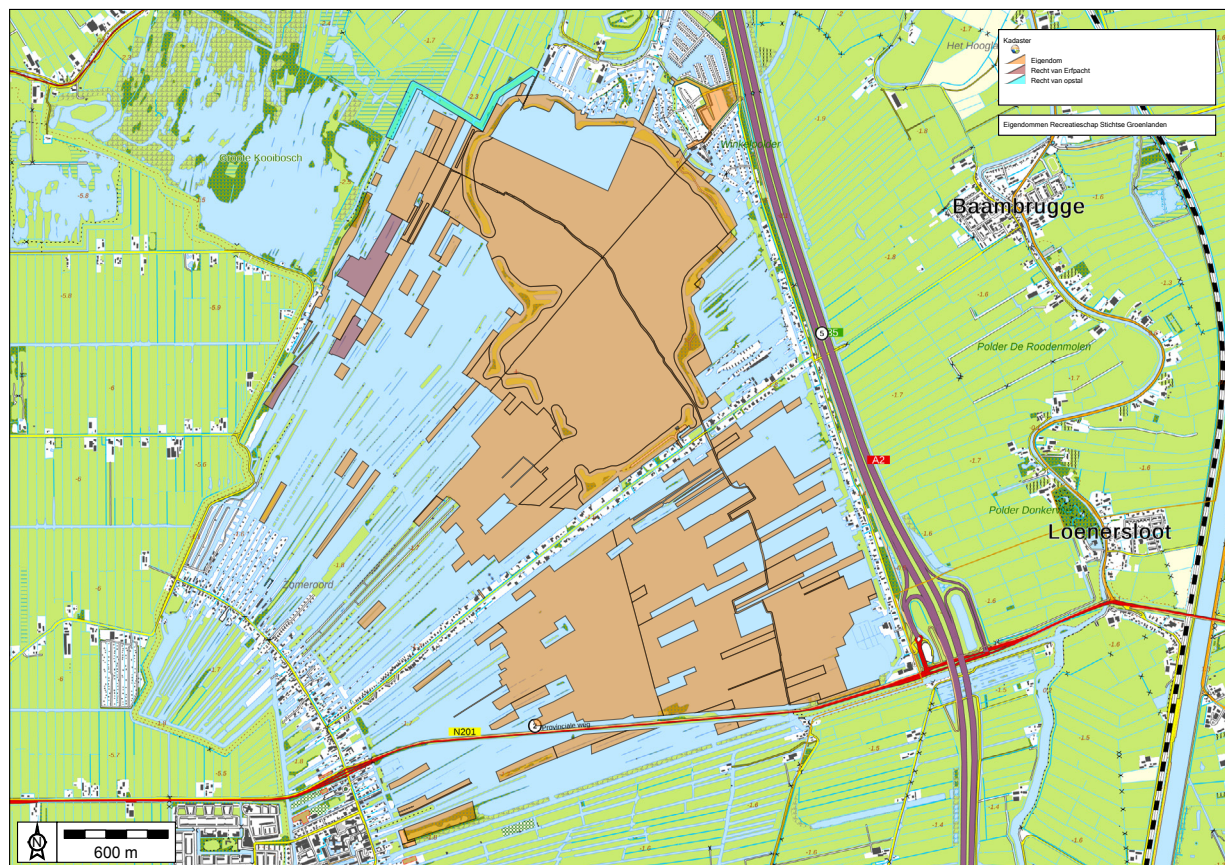
De kernopgaven uit het Toekomstplan komen met name terug in de pijler 'De basis op orde' en de pijler 'Recreatieve ontwikkeling'. In dit programma kiezen we daarnaast bewust voor de toevoeging van de pijler 'Maatschappelijke verbreding' om ook vanuit een breder perspectief te kunnen kijken naar de uitdagingen die er liggen voor het gebied, maar waar het recreatieschap niet primair voor aan zet is. Een integrale aanpak vraagt wel om extra inzet, maar biedt ook mogelijkheden voor een breder maatschappelijk draagvlak en het realiseren van

een kwaliteitsimpuls voor het hele gebied. Om deze doelstellingen te realiseren, wordt dan ook bewust de samenwerking gezocht met diverse partners en werken we aan goed omgevingsmanagement.

Financiën en organisatie

De uitvoering van het programma is afhankelijk van de door Recreatie Midden-Nederland geleverde capaciteit. Het programma

vraagt extra capaciteit om de uitvoering te faciliteren, ondersteunen en realiseren. De financiële gevolgen van het programma zijn opgenomen in de programmabegroting, die voor de huidige budgetperiode wordt ingebracht in de begroting van Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Programma B. Dit heeft geen gevolgen voor de deelnemersbijdrage van Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Eigendomskaart Vinkeveense Plassen

INHOUDSOPGAVE

1.	AANLEIDING, AMBITIE EN DOELEN	pag. 9
1.1	Aanleiding en achtergrond	pag. 9
1.2	Wat zijn de Vinkeveense Plassen?	pag. 10
1.3	Kernkwaliteiten en recreatieve betekenis	pag. 10
1.4	Ambitie	pag. 11
1.5	Strategische doelen	pag. 12
1.6	Gebiedsgerichte benadering en streefbeelden	pag. 13
1.7	Kaders en uitgangspunten	pag. 14
2.	PROGRAMMA-ORGANISATIE	pag. 17
2.1	Recreatieschap Stichtse Groenlanden	pag. 18
2.2	Recreatie Midden-Nederland	pag. 18
2.3	Programmaorganisatie	pag. 19
2.4	Betrokken partijen	pag. 19
3.	PROGRAMMA-AANPAK	pag. 20
3.1	Van Toekomstplan naar programma	pag. 21
3.2	Pijler 'De basis op orde'	pag. 22
3.2.1	Realisatie opgaven Toekomstplan	pag. 22
3.2.2	Opgaven en aanpak	pag. 23
3.3	Pijler 'Recreatief ontwikkelen (van de zandeilanden)'	pag. 26
3.3.1	Realisatie opgaven Toekomstplan	pag. 26
3.3.2	Opgaven	pag. 27
3.3.3	Aanpak	pag. 27
3.4	Pijler 'Maatschappelijke verbreding'	pag. 29
3.4.1	Opgaven en aanpak	pag. 30

4.	PROGRAMMA BEHEERSING	pag. 35
4.1	Financiën en organisatie	pag. 36
4.1.1	Besparingen	pag. 36
4.1.2	Verdiencapaciteit	pag. 38
4.1.3	Meerjarenbegroting	pag. 39
4.1.4	Capaciteit	pag. 41
4.2	Beheer & Onderhoud	pag. 42
4.3	Regelgeving	pag. 43
4.4	Toezicht & Handhaving	pag. 44
4.5	Evenementen	pag. 45
4.6	Communicatie	pag. 45
4.7	Planning, resultaten en monitoring	pag. 46
4.8	Risico's en maatregelen	pag. 47
	BIJLAGEN	pag. 48
	BRONNEN	pag. 94

Hoofdstuk 1

AANLEIDING, AMBITIE EN DOELEN

1. AANLEIDING, AMBITIE EN DOELEN

Voor u ligt het programma Vinkeveense Plassen 2019-2024. Samen met onze opdrachtgevers en partners in het veld werken wij in deze periode aan de recreatieve doorontwikkeling van een prachtig regionaal recreatiegebied. Dit programma is geschreven om helderheid over de opgave voor de komende jaren te geven en de rol, focus en werkwijze van Recreatie Midden-Nederland te duiden. Op deze manier kunnen we in verbinding samen met onze partners werken aan de uitvoering en tot concreet resultaat komen. Het programma Vinkeveense Plassen is een dynamisch document. Dat wil zeggen dat we bewust ruimte houden om onderdelen de komende periode in overleg met onze partners verder in te vullen en aan te scherpen.

1.1 Aanleiding & achtergrond

Recreatieschap Vinkeveense Plassen is per 1 januari 2018 opgeheven, de gemeente Amsterdam is uit het recreatieschap getreden en gemeente De Ronde Venen is toegetreten tot Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Gevolg van deze ontwikkeling is dat de jaarlijkse bijdrage van de gemeente Amsterdam aan het recreatieschap per 2024 komt te vervallen en dat het beheer van de Vinkeveense Plassen vanaf heden bij Recreatieschap Stichtse Groenlanden ondergebracht is. De onderbouwing om de

jaarlijkse bijdrage te kunnen opvangen is beschreven in het Toekomstplan Vinkeveense Plassen (2015). Hierin is een uitdaging geschetst met een bezuinigingsdoelstelling, een investeringsdoelstelling en een verdien-doelstelling ten aanzien van het ontwikkelen van recreatieve mogelijkheden en het verhogen van de inkomsten uit exploitatie.

Dit programma beschrijft de ambitie en doelen voor het gebied. Het brengt alle opgaven uit het Toekomstplan samen, geeft de stand van zaken weer en beschrijft de aanpak voor de verdere uitvoering.

In aanloop naar dit programma zijn twee bijeenkomsten georganiseerd met samenwerkingspartners om de ambitie, (strategische) doelen, streefbeelden en gezamenlijke uitdagingen voor het gebied te bepalen. We hebben gesproken over de trends en context van het gebied, interviews gehouden met bezoekers en het netwerk in beeld gebracht. Naar aanleiding van deze bijeenkomsten hebben we contact gelegd met tal van organisaties om het netwerk te verstevigen en een beter beeld te krijgen van de kansen van het gebied. Ook zoeken we bij de uitvoering de samenwerking met kennisinstellingen op. Op deze manier streven we naar een uitvoerbaar en gedragen programma voor de Vinkeveense Plassen

te realiseren. In Bijlage 1 staan de organisaties genoemd die aanwezig waren bij de inspiratiesessies en een lijst van geïnterviewde stakeholders.

1.2 Wat zijn de Vinkeveense Plassen?

Het gebied waar nu de Vinkeveense Plassen liggen, was vroeger land. De plassen zijn ontstaan door het afgraven van veen. Met veenstekers werd het veen afgegraven. Van dit veen werd turf gemaakt, een eeuwenoude brandstof. Er is in Vinkeveen tot 1975 veen gestoken. Het natte veen werd op de kant te drogen gelegd op zogeheten legakkers. Van het gedroogde veen werden vervolgens turven gestoken. Daarnaast werden in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw miljoenen kubieke meters zand uit die plassen weggezogen. Dit zand diende als ondergrond voor de Bijlmermeer

en de aanleg van de A2. Door de zandwinning ontstond een ruim vijftig meter diepe trechter in de plas. Om het achterland te beschermen tegen wegdrijven richting de plassen, is de ring van zandeilanden aangelegd.

1.3 Kernkwaliteiten & recreatieve betekenis

De legakkers in de Vinkeveense Plassen zijn van cultuurhistorische en landschappelijke waarde. Primair omdat in de Vinkeveense Plassen en de daarnaast gelegen gebieden alle hoofdstadia van de landschappelijke ontwikkeling die daar hebben plaatsgevonden (veenvorming-ontginning-plasvorming-droogmaking) zichtbaar zijn.

De kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen (Gebiedskatern Groene Hart) beschrijft de landschappelijke kwaliteit van het gebied:

“Legakkers getuigen ... van oude geschiedenis van ontginnen en turf winnen. Minstens zo belangrijk zijn de nieuwe eilanden in de Vinkeveense Plassen. Zij vertellen het recente verhaal van land en stad, van het winnen van zand voor de aanleg van snelwegen en woonwijken en het opkomende belang van waterrecreatie. Het landschap van de plassen vraagt niet alleen het behoud van oude, maar ook van recente landschapselementen.”

Het karakteristieke (cultuurhistorisch) landschap heeft ook een waterbouwkundige waarde: zonder legakkers en zandeilanden zou de golfslag flinke schade aanrichten aan de oevers en het achterland. De Vinkeveense Plassen maken ook onderdeel uit van het Nationaal Natuur Netwerk en er ligt een opgave voor het verbeteren van de waterkwaliteit.

De Vinkeveense Plassen en omgeving bieden kansen voor ondernemers in horeca en leisure. Recreatieve kernkwaliteiten van het gebied zijn watersport, duiken, dagrecreatie, vissen, zwemgelegenheid en daarmee samenhangende verblijfsrecreatie.

De plassen zijn uniek in Nederland vanwege de ‘duikkwaliteit’. Het water is helder en schoon en biedt een duikdiepte tot 35m. Ook de routegebonden recreatie op en rond de plassen is een kwaliteit, zeker in combinatie met het natuurgebied Botshol. Deze is sterk door veel mooie en duidelijk aangegeven routes voor varen, wandelen en fietsen.

Al met al biedt recreatiegebied de Vinkeveense Plassen een unieke (water)recreatieve belevenis. We zien voor de komende tijd onder andere twee belangrijke ontwikkelingen op het gebied van recreatie: de groei van het inwonersaantal van de regio en een grotere diversiteit aan soorten inwoners/leefstijlen met de daaraan gekoppelde recreatiewensen. Bijlage 2 beschrijft deze verwachte recreatieve ontwikkelingen op het gebied van recreatie.

1.4 Ambitie

De verwachte stijging van het inwoneraantal en de toename van toeristen vragen om blijvend te investeren in verbetering en vernieuwing van de terreinen en voorzieningen. Ook vraagt het om een verbeterde ontsluiting. Daardoor zijn ze in staat om intensiever gebruikt te worden door grotere groepen bezoekers, met verschillende ‘leefstijlen’.

1. De Vinkeveense Plassen zijn herkenbaar, vindbaar en bereikbaar.
2. De Vinkeveense Plassen hebben een aantrekkelijk en gevarieerd recreatief aanbod.

De ambitie voor dit programma is daarom:

De Vinkeveense Plassen is een toekomstbestendig (water)recreatiegebied dat aansluit bij de behoefte van de bezoekers².

In het verleden was de inzet van het recreatieschap vooral gericht op de kerntaken beheer & onderhoud en toezicht & handhaving. Met het opstellen van het Toekomstplan voor de Vinkeveense Plassen verschuift het accent naar een integrale gebiedsontwikkeling waarin betere maatschappelijke en economische benutting en duurzaam beheer essentieel zijn. Hiervoor moeten de basisvoorzieningen op orde zijn, maar er is veel achterstallig onderhoud.

Ook veranderingen in de samenleving, zoals de opkomst van de participatiesamenleving en de groeiende behoefte aan 'beleving' en de wens voor een gevarieerd recreatief aanbod, vragen om ontwikkeling van dit gebied en een andere werkwijze.

De ontwikkelopgave voor de zandeilanden pakken we dan ook zo veel mogelijk integraal, in verbinding met onze partners en de bezoekers aan.

1.5 Strategische doelen

De veranderende opgave uit het Toekomstplan vraagt om een integrale en samenhangende uitvoering die de kwaliteit van het gebied verhoogt. Voor de komende jaren zetten we vanuit dit programma in op twee strategische doelen:

Vinkeveense Plassen herkenbaar, vindbaar en bereikbaar

De prioriteit bij dit doel ligt bij het beter ontsluiten van de plassen (digitaal en fysiek) en het realiseren van een herkenbaar profiel. Het recreatieschap heeft beperkte invloed op de bereikbaarheid vanuit de omgeving. Vanuit dit programma richten we ons op de optimalisering van de ontsluiting van de terreinen van het recreatieschap. Daarnaast is het doel om het gebied digitaal

² Onder bezoekers wordt zowel de lokale bevolking als de bezoekers van verder weg verstaan.

beter vindbaar te maken om meer bezoekers te trekken. Een herkenbaar profiel van de plassen ontwikkelen en 'vermarkten' zal de vindbaarheid van het gebied vergroten.

Een aantrekkelijk en gevarieerd recreatief aanbod

De opgave voor de komende periode is het ontwikkelen van een recreatief aanbod dat aantrekkelijk en gevarieerd is en aansluit bij de wensen van de bezoekers van nu en in de toekomst. Hierbij is belangrijk om scherp te krijgen welk aanbod ontbreekt en waar vraag naar is.

De focus ligt de komende jaren op het recreatief ontwikkelen van verschillende zandeilanden. Deze locaties worden in samenhang met elkaar ontwikkeld en vullen elkaar qua aanbod aan, om een diversiteit aan bezoekers te kunnen bedienen. Uitgangspunt is dat de bezoeker het gebied na realisatie van dit programma hoger waardeert dan nu het geval is. Aangezien de landschappelijke kwaliteiten de basis zijn van het aanbod, is niet alleen het economische perspectief bepalend, maar leggen we ook verbanden met opgaven op het gebied van natuur, water(kwaliteit), cultuurhistorie en duurzaamheid.

Een nadere uitwerking van de doelen en bijbehorende activiteiten is opgenomen in de doelenboom voor het programma die als Bijlage 3 is bijgevoegd.

1.6 Gebiedsgerichte benadering en streefbeelden

Bij de ontwikkeling van het gebied ligt de nadruk op een goede samenwerking met gebiedspartners, belanghebbenden en omwonenden. Nu worden de economische en ecologische ontwikkelingen vaak ervaren als een tegenstelling, maar een integrale aanpak biedt kansen om de kwaliteit van het totale gebied te vergroten. In twee inspiratiebijeenkomsten zijn een aantal streefbeelden voor de toekomst benoemd:

- *Het gebied is schoon, heel en veilig*
- *Het gebied is vindbaar en bereikbaar*
- *Het gebied heeft een goede verdien capaciteit*
- *Het gebied is zichtbaar en herkenbaar*
- *Het gebied heeft een divers landschap en recreatief aanbod*
- *Het gebied biedt een unieke waterbeleving*

Deze streefbeelden zijn vertaald in SMART-doelen die opgenomen zijn in de doelenboom van dit programma. De komen-

de periode werken we met verschillende partijen aan deze streefbeelden. Indien nodig kunnen we deze streefbeelden in de loop van het programma aanpassen.

Bij de (tussen)evaluatie van het programma (zie paragraaf 4.7) wordt bekeken in hoeverre invulling is gegeven aan de ambitie, doelen en streefbeelden en of er wijzigingen wenselijk zijn.

1.7 Kaders en uitgangspunten

Aan de uitvoering van dit programma zijn een aantal kaders en uitgangspunten verbonden. In deze paragraaf zijn de belangrijkste kaders weergegeven en is beschreven welke verbinding zij hebben tot dit programma.

Toekomstplan Vinkeveense Plassen

Het Toekomstplan is de basis voor dit programma. Alle onderdelen uit het Toekomstplan Vinkeveense Plassen zijn vertaald (en bijgesteld) naar dit programma. Het vervangt de inhoud uit het Toekomstplan en vormt de basis voor de verdere uitvoering.

Kadernota Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Op 12 juli 2018 is de Kadernota 2019-2022 vastgesteld door Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Hierin is dit meerjarenpro-

gramma voor de Vinkeveense Plassen aangekondigd. Er zijn drie specifieke doelen benoemd:

- *Ook in 2024 – na het wegvallen van de bijdrage van Amsterdam – tot een sluitende begroting komen;*
- *Het inhalen van achterstallig onderhoud en het realiseren van gepland onderhoud;*
- *Inspelen op de veranderende vraag van bezoekers door ondernemers meer ruimte te bieden.*

Coalitieakkoord Provincie Utrecht

In het Coalitieakkoord 2015-2019 'In verbinding!' van de Provincie Utrecht wordt expliciet aangegeven dat de Vinkeveense Plassen belangrijk zijn voor recreatie en toerisme in de provincie. Herstel van de legakkers en zandeilanden zijn belangrijk en de Provincie Utrecht heeft de bereidheid om financieel te participeren in de ontwikkeling samen met de andere betrokken partijen. Het accent 'beleving van natuur' kan ook hierbij betrokken worden.

Coalitieakkoord gemeente De Ronde Venen

De gemeente De Ronde Venen ziet de Vinkeveense Plassen als een prachtig recreatiegebied dat bijdraagt aan het woonklimaat

en ook aantrekkelijk is voor bezoekers van buiten de omgeving. Dit biedt kansen voor (recreatie)ondernemers. Het coalitieakkoord (2018) benadrukt dat de balans tussen recreatie, natuurbehoud en leefbaarheid het centrale thema is en onderstreept daarmee het belang van een integrale aanpak.

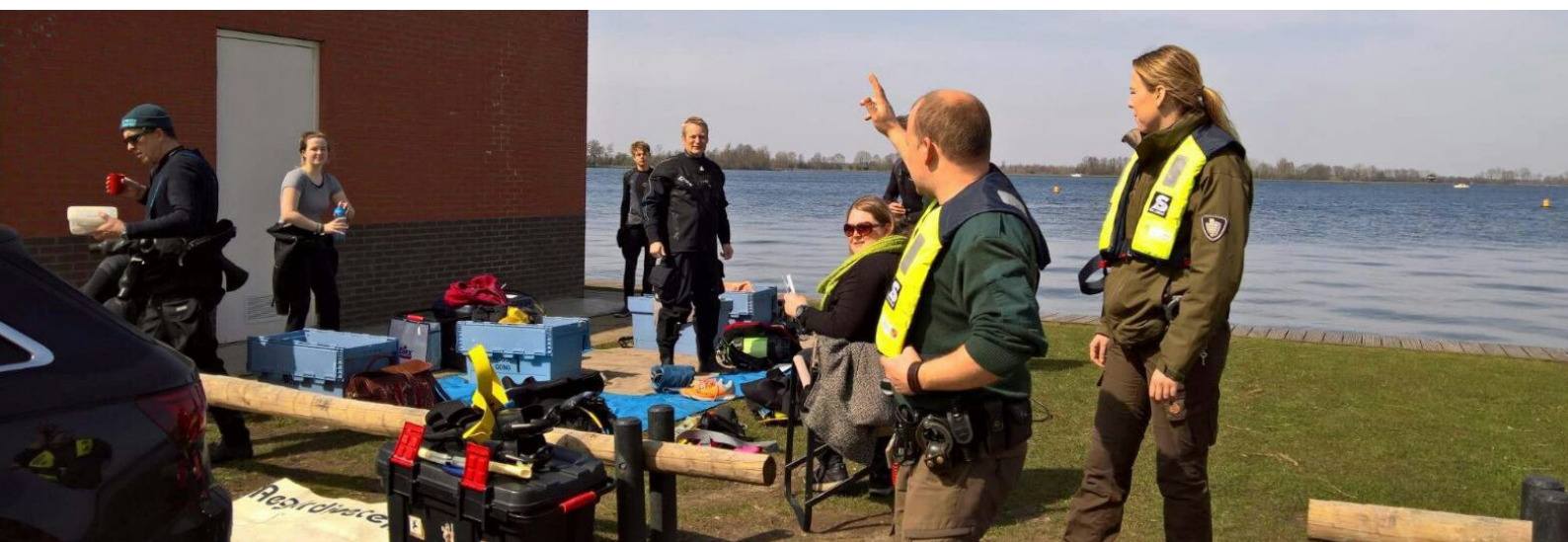
Provinciale Structuurvisie en – Verordening

In de Provinciale Structuurvisie en –Verordening wordt het gebied van de Vinkeveense Plassen aangeduid als bovenlokaal dagrecreatieterrein. Er is sprake van een mix van (recreatief) wonen op zuwen, kaden en legakkers, jachthavens en andere recreatieve voorzieningen. Het vormt samen met de Loosdrechtse Plassen het waterrecreatiegebied van de Noordvleugel van de

Randstad. Het gebied is ook van belang voor natuur. Een te grote druk op recreatie leidt tot verliezen voor de natuur. Andersom krijgen exploitanten van recreatieterreinen en jachthavens te weinig kans om de voor hun economisch perspectief noodzakelijke kwalitatieve verbeteringslagen te maken. Er moet dan ook gezocht worden naar een goed evenwicht tussen beide functies, vooral door het onderscheid te bevorderen tussen rustige en meer intensief gebruikte zones.

Bestemmingsplan gemeente De Ronde Venen

Op dit moment werkt gemeente De Ronde Venen aan een nieuw bestemmingsplan 'Plassengebied'. Door extra planologische ruimte te bieden voor (nieuwe) economische dragers wil de gemeente een impuls

geven aan de recreatieve waarden van het gebied en daarmee aan de lokale economie. Hierbij wordt groot belang gehecht aan het behoud en de versterking van de kwaliteiten op het gebied van landschap, natuur en water.

Het bestemmingsplan is een belangrijk kader in de uitvoering van het programma Vinkeveense Plassen met name bij de ontwikkeling van de zandeilanden. De verwachting is dat er in het voorjaar van 2019 een voorontwerp bestemmingsplan ligt en dat in het voorjaar van 2020 de definitieve versie door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Provinciaal Toerisme & Recreatie beleid

De Visie Recreatie & Toerisme 2020 is vertaald in de Agenda Recreatie & Toerisme 2016-2019. Van de daarin opgenomen thematische opgaven zijn voor de Vinkeveense Plassen met name de onderdelen 'Landschap beter beleven', 'Accommoderen recreatiedruk rondom de steden' en 'ondersteuning ondernemerschap' van betekenis. De plassen bieden de mogelijkheid voor verdere ontwikkeling met recreatieve voorzieningen en recreatieve (vaar)routes, waarbij de bereikbaarheid een belangrijk punt van aandacht is.

Gemeentelijk Toerisme & Recreatie beleid

In de Visie Recreatie & Toerisme De Ronde Venen 2020 (2013) is de volgende ambitie geformuleerd: "het vergroten van de economische betekenis van de recreatieve sector met aandacht voor leefbaarheid, vitaliteit en samenhang van- en tussen de kernen en het buitengebied." De gemeente ziet de Vinkeveense Plassen als een gebied met bovenlokale betekenis en een potentie voor de plaatselijke economie en water gerelateerde recreatie.

Hoofdstuk 2

PROGRAMMA-ORGANISATIE

2. PROGRAMMA-ORGANISATIE

Bij de voorbereiding en uitvoering van dit programma zijn verschillende partners betrokken. Dit programma is in opdracht van Recreatieschap Stichtse Groenlanden geschreven. De uitvoering van het programma ligt bij Recreatie Midden-Nederland. In dit hoofdstuk komt de programmaorganisatie aan bod.

2.1 Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten: De Bilt, De Ronde Venen, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Utrecht, Lopik, Stichtse Vecht, Woerden en de Provincie Utrecht.

Het recreatieschap is een publieke organisatie met rechtspersoonlijkheid, een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Het algemeen bestuur bestaat uit raads- en collegeleden die worden aangewezen door de raad van de deelnemer. Het

dagelijks bestuur wordt uit het algemeen bestuur samengesteld. Het bestuur wordt op grote ontwikkelprojecten ondersteund door stuurgroepen die beraadslaging en besluitvorming in de vergaderingen voorbereiden. De stuurgroep Vinkeveense Plassen bestaat uit de leden in het dagelijks bestuur namens gemeenten De Ronde Venen en Houten en namens de Provincie Utrecht.

2.2 Recreatie Midden-Nederland

Recreatie Midden-Nederland (RMN) is de bedrijfsvoeringorganisatie van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden en het Plassenschap Loosdrecht e.o. en werkt op basis van dienstverleningsovereenkomst voor het Routebureau Utrecht en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. De directeur van RMN is opdrachtnemer van het recreatieschap. De kerntaken van RMN zijn beheer & onderhoud, toezicht & handhaving en ontwikkeling. Om de doelen van

Sinds de toetreding van de gemeente De Ronde Venen in 2018 heeft Recreatieschap Stichtse Groenlanden twee programma's die ieder een eigen financiële huishouding hebben:

1. Programma A: Het werkgebied van Stichtse Groenlanden van vóór 2018
2. Programma B: Het werkgebied de Vinkeveense Plassen

het recreatieschap te bereiken, werkt RMN met programmamanagement. De programmamanagers zijn verantwoordelijk voor de realisatie van het programma, de projecten in het programma en de daarbij behorende doelen en financiën.

2.3 Programmaorganisatie

Het programmateam van Programma Vinkeveense Plassen wordt aangestuurd door de programmamanager en bestaat uit een programma-ondersteuner, (externe) projectleiders en bemensing vanuit de teams bedrijfsvoering, beheer & onderhoud, exploitatie en toezicht & handhaving. Daarnaast vindt regelmatig een ambtelijk overleg plaats waarin met betrokken partijen (intern en extern) de voortgang van het programma wordt besproken en gemonitord.

2.4 Betrokken partijen

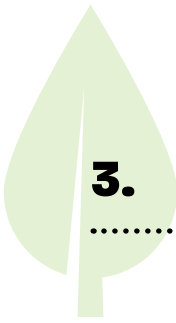
Om de ambitie van dit programma te realiseren, werken we samen met verschillende partners en zoeken we op diverse manieren verbinding met de omgeving. De gemeente De Ronde Venen en de provincie Utrecht zijn de belangrijkste coproductiepartners. Dit betekent veel ambtelijke samenwerking en bestuurlijke afstemming. Er is grote (lokale) betrokkenheid bij het gebied. Het is de wens en uitdaging om deze brede betrokkenheid op een constructieve manier te gebruiken in de uitvoering van dit programma. In Bijlage 4 is een schema opgenomen waarin is weergegeven welke partijen en stakeholders betrokken zijn en wat hun rol is in het programma. Daarnaast geeft deze bijlage achtergrondinformatie over Recreatieschap Stichtse Groenlanden en de toetreding van De Ronde Venen tot dit schap.

Hoofdstuk 3

PROGRAMMA-AANPAK

3. PROGRAMMA-AANPAK

Het programma voor de Vinkeveense Plassen is een dynamisch document. Dat wil zeggen dat we bewust ruimte houden om onderdelen de komende periode in overleg met onze partners verder in te vullen en aan te scherpen.

3.1 Van Toekomstplan naar programma

Het Toekomstplan Vinkeveense Plassen onderbouwt het opvangen van de structurele financiële bijdrage van de gemeente Amsterdam welke vanaf 2024 wegvalt. Er zijn in het Toekomstplan drie kernopgaven benoemd om dit te bereiken: bezuinigen, investeren en verdienen. De afgelopen jaren zijn stappen gemaakt in het realiseren van deze drie kernopgaven. Zo is er een besparing op beheer en onderhoud gerealiseerd door het verkopen van veenweidegebieden en legakkers en is gestart met het duurzaam vervangen van de beschoeiingen van legakkers en zandeilanden.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke opgaven er gerealiseerd zijn en welke opgaven de komende jaren opgepakt moeten worden om de Vinkeveense Plassen een toekomstbestendig waterrecreatiegebied te maken dat aansluit bij de behoefte van de bezoekers.

De uitvoering van deze opgaven vindt plaats langs drie pijlers: ‘de basis op orde’ (het investeren in de basisvoorzieningen), ‘recreatieve ontwikkeling van de zandeilanden’ (het vergroten van de verdien capaciteit) en ‘maatschappelijke verbreding’ (het verkennen van mogelijkheden tot een meer integrale aanpak van organisatie overschrijdende vraagstukken). In de komende paragrafen wordt per pijler beschreven welke opgaven het programma dient te realiseren. De financiële uitwerking hiervan is opgenomen in de meerjarenbegroting in hoofdstuk 4.

Figuur 1 De ambitie en doelen en de drie pijlers van het programma

3.2 Pijler 'De basis op orde'

Onder de 'basis op orde', verstaan we het investeren in alle rand voorwaardelijke voorzieningen voor het (kunnen) creëren van een toekomstbestendig waterrecreatiegebied. Dit zijn bijvoorbeeld een goede vindbaarheid van het gebied, aantrekkelijke entrees en de aanwezigheid van nutsvoorzieningen. Alle projecten die hieraan bijdragen brengen we onder in deze pijler.

3.2.1 Realisatie opgaven Toekomstplan

Twee kernopgaven uit het Toekomstplan vallen binnen de pijler 'basis op orde', namelijk bezuinigen en investeren. In de afgelopen jaren is bezuinigd op beheer en onderhoud door het afstoten van terreinen in het veenweidegebied en zijn naar aanleiding van het onderzoek beschreven in de 'Toekomstvisie Legakkers Vinkeveense Plassen 2012' legakkers verkocht. Door het verkopen van eigendommen blijft het cultuurhistorisch landschap en de daarmee gemoeide unieke beleving van de Vinkeveense Plassen geborgd. Een uitgebreide beschrijving van de realisatie van deze opgaven is opgenomen in de Bijlage 5.

Voor de overgebleven legakkers en de zandeilanden is een investeringsschema opgesteld om de beschoeiing duurzaam te vervangen. Achterstallig onderhoud wordt aangepakt en de investering vermindert het onderhoud in de komende jaren. Het recreatieschap wil binnen tien jaar de beschoeiing van de zandeilanden en 80%

Figuur 2 Doelen en initiatieven bij de pijler: 'De basis op orde'

van de beschoeiing van behouden legakkers duurzaam vervangen. In maart 2017 is gestart met de uitvoering van deze opgave. De resterende opgave wordt meegenomen in dit programma en later in deze paragraaf beschreven.

3.2.2 Opgaven en aanpak

Om het gebied recreatief te kunnen ontwikkelen, brengen we de basisvoorzieningen op orde. Er moet geïnvesteerd worden in de bereikbaarheid (parkeerplaatsen, bruggen) en civiele randvoorwaarden (kabels en leidingen, riool, grondverbetering) om nieuwe ontwikkelingen te kunnen faciliteren. De onderdelen waarvoor het recreatieschap aan zet is, zijn in dit programma opgenomen. Hiervoor zijn de volgende opgaven geformuleerd.

Het opknappen van de entrees

De ruimtelijke kwaliteit van de zandeilanden en de publieke en zichtbare toegang tot het water is ondermaats. Het nodigt niet uit om naar het gebied te komen. In 2019 worden de entrees bij zandeiland 1 & 2 en zandeiland 4 & 5 verbeterd. We focussen specifiek op de entrees bij deze eilanden, omdat dit de enige plekken bij de Vinkeveense Plassen zijn die vanaf het vaste land te bereiken zijn en daarom belangrijk zijn in het verwelkomen van nieuwe bezoekers en ondernemers.

Verkoop legakkers en handhaven beschoeiingsplicht

In 2019 wordt geprobeerd de laatste twee legakkers tegen marktconforme prijs en onder dezelfde verkoopvoorwaarden te verkopen. Op deze legakkers rust, net als op een groot deel van de reeds verkochte legakkers een beschoeiingsplicht voor de koper. In 2020 zal het schap inzet plegen op het handhaven van deze beschoeiingsplicht. Verder geldt er op de verkochte legakkers een bebouwingsverbod. In het kader van het Toekomstplan is afgesproken dat het recreatieschap hierop handhaaft tot het nieuwe bestemmingsplan in werking treedt. De BOA's van het recreatieschap zijn hiertoe echter niet bevoegd vanwege het feit dat bebouwen op de plassen valt onder de verordening van de gemeente De Ronde Venen. Er wordt dan ook samenwerking gezocht met de gemeente, zodat er alsnog kan worden gehandhaafd op de beschoeiingsplicht. Er zijn verschillende scenario's voor deze samenwerking denkbaar, maar er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt.

Toetsingskader natuurvriendelijke oevers kopers legakkers

In de verkoopovereenkomst met de koper van legakkers met beschoeiingsplicht is opgenomen dat de koper de legakker dient te voorzien van een hardhouten beschoeiing.

Ondertussen is bekend dat zowel bij enkele kopers als bij het recreatieschap, de gemeente, het waterschap en belangenorganisaties de wens bestaat om meer natuur te creëren op de plassen. Om die reden wordt kopers toegestaan om een natuurvriendelijke oever te plaatsen langs hun legakker. Om te stimuleren dat de kopers kiezen voor een natuurvriendelijke oever én om de kwaliteit hiervan te kunnen waarborgen, wordt een toetsingskader opgesteld. Dit toetsingskader zal verspreid worden aan kopers van een legakker.

Compensatie natuurvriendelijke oevers beschoeiingsproject

Voormalig Recreatieschap Vinkeveense Plassen heeft een vergunning aangevraagd voor het beschoeien van de legakkers die na verkoop in particuliere handen zijn, omdat deze van een harde beschoeiing voorzien worden. De voorwaarde voor het verstrekken van deze vergunning door Waternet is dat het recreatieschap minimaal 150m 'groene oever' realiseert. Op deze manier compenseert het schap als het ware de natuur die vergaat bij het beschoeien van de legakkers. De uitvoering van deze opgave staat gepland voor 2019.

Verzonken 'blauwe' legakkers

De Toekomstvisie Legakkers (2012) en

het Toekomstplan Vinkeveense Plassen (2015) stellen dat de verzonken legakkers, die vanuit beleid niet behouden hoeven te blijven en mogelijk hinder of gevaar voor het vaarverkeer opleveren, verwijderd dienen te worden. Momenteel zijn nog geen van deze legakkers actief verwijderd. Recentelijk zijn echter nieuwe inzichten naar voren gekomen. Daarom is besloten eerst de mogelijkheden voor het herbestemmen van de verzonken legakkers te onderzoeken. Dit wordt meegenomen in de pijler 'maatschappelijke verbreding'.

Toezicht & handhaving

Om de kwaliteit van het gebied te versterken en de beleefbaarheid van het gebied te verbeteren, is het van belang dat ook toezicht en handhaving op de Vinkeveense Plassen op orde is. Op dit moment is slechts 1,03 fte beschikbaar voor de Vinkeveense Plassen. Om meer bezoekers te kunnen ontvangen en deze op een veilige manier te laten genieten van het recreatiegebied is het van belang dat de bemensing wordt uitgebreid. Het recreatieschap werkt hiervoor samen met de gemeente De Ronde Venen in het project 'Vinkeveen Veilig'. Voor de duur van het programma stelt de gemeente jaarlijks € 20.000 beschikbaar om de inzet op toezicht en handhaving op de Vinkeveense Plassen te vergroten. Jaarlijks

maken de gemeente De Ronde Venen en RMN afspraken waar de prioriteiten liggen voor de besteding van dit budget. Op deze afspraken vindt periodiek verantwoording plaats. In de Kadernota 2020 van Recreatieschap Stichtse Groenlanden is rekening gehouden om de BOA capaciteit uit te breiden.

Duurzaam beschoeien

Het project vervangen beschoeiingen is opgedeeld in drie tranches, waarbij een investeringsschema de basis is voor de verdeling van de te vervangen beschoeiing over de periode 2017-2034. Tranche 1 is in 2018 afgerond. Naar verwachting zijn er nog vier uitvoeringsfasen te gaan tot alle legkokers en zandeilanden voorzien zijn van een nieuwe beschoeiing. Per fase wordt gekeken welke beschoeiing het hardst aan vervanging toe is. Mochten de twee ter verkoop aangeboden legkokers onverhoopt niet verkocht worden, dan moeten deze meesters ook worden voorzien van een nieuwe beschoeiing.

In 2019 wordt gestart met de voorbereiding van tranche 2. In deze voorbereiding wordt ook een pilot gedaan waarin verschillende soorten beschoeiing, inclusief natuurvriendelijke, getest worden op kwaliteit en toepasbaarheid voor de Vinkeveense Plassen.

Naar verwachting kan in 2020 gestart worden met de uitvoering van tranche 2, welke wordt opgesplitst in meerdere fasen (jaren). De voorbereiding en uitvoering van tranche 2 is hierdoor enigszins vervroegd ten opzichte van eerder besproken plannings. Voor deze vervroegde voorbereiding en uitvoering en het uitvoeren van de pilot zal toestemming gevraagd moeten worden aan de subsidiërende partijen, omdat het gevolgen heeft voor het kasritme van het project en de eerder gemaakte afspraken.

In 2034 volgt de laatste tranche, waarin de beschoeiing van twee in 2011 beschoeide legkokers wordt vervangen. De voorbereiding zal naar verwachting starten in 2033. Wanneer de werkzaamheden voor tranche 2 en 3 afgerond zijn, is 80% van de beschoeiing vervangen. In Bijlage 6 is de projectplanning inclusief het financiële overzicht voor het vervangen van de beschoeiingen geschetst. De financiële gevolgen zijn meegenomen in de meerjarenbegroting in hoofdstuk 4.

3.3 Pijler 'Recreatief ontwikkelen (van de zandeilanden)'

Het Toekomstplan voor de Vinkeveense Plassen onderbouwt dat de jaarlijkse bijdrage van de gemeente Amsterdam opgevangen kan worden. Onderdeel van

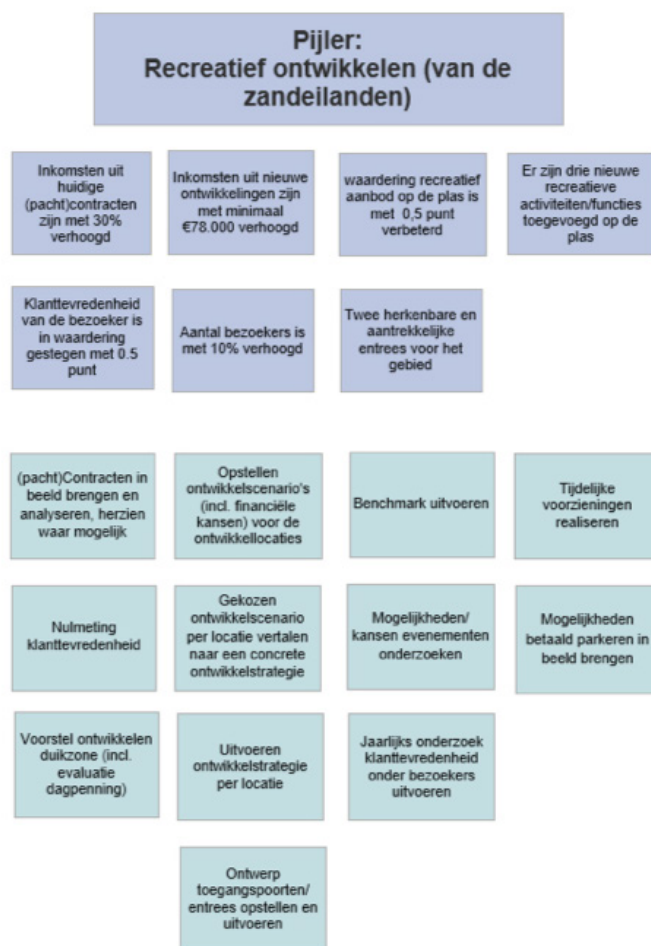
deze onderbouwing is het verder recreatief ontwikkelen van de zandeilanden en daarmee inkomsten te genereren voor een duurzaam beheer. We willen een aantal locaties bij de Vinkeveense Plassen recreatief ontwikkelen, zodat we een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod op de plassen kunnen blijven bieden. Hiermee dragen we bij aan de realisatie van een toekomstbestendig (water)recreatiegebied dat aansluit bij de (toekomstige) behoefte van de bezoekers.

3.3.1 Realisatie opgaven Toekomstplan

In 2014 heeft het bureau Cap Neuf een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor de uitbreiding van de bestaande recreatie en vestiging van nieuwe vormen van recreatie. Op basis van een aantal onderzoeken³, de marktconsultatie (2017) en diverse gesprekken is een visie gegeven op de mogelijkheden. Er is specifiek gekeken wat de verdienmogelijkheden zouden kunnen zijn per ontwikkellocatie in de Vinkeveense Plassen. Hierbij is ook gekeken naar de investeringen die nodig zijn om dit te realiseren. Dit onderzoek is vertaald naar financiële doelen in het Toekomstplan.

³ Monitor dagrecreatie 2012 en 2014 van de provincie Utrecht, onderzoek Arcadis 2016 naar recreatieve voorzieningen Vinkeveense Plassen (opdrachtgever gemeente De Ronde Venen) en het haalbaarheidsonderzoek Cap Neuf (2014).

In het Toekomstplan Vinkeveense Plassen is opgenomen om de omzet uit duikpenningen vanaf 2020 met € 36.000 per jaar te verhogen. De realiteit is dat de omzet van de duikzone de afgelopen jaren is teruggelopen. In 2018 is een pilotproject gestart waarbij een dagpenning is geïntroduceerd (zie Bijlage 7). Deze pilot is in november 2018 geëvalueerd. Geconstateerd is dat de

Figuur 3 Doelen en initiatieven bij de pijler 'Recreatief ontwikkelen van de zandeilanden'

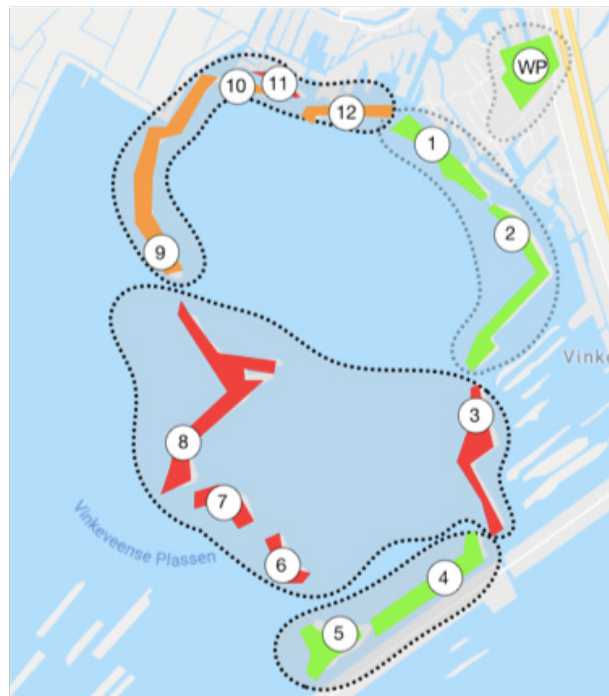
dagpenning positief is ontvangen en voldoet aan een behoefte. Ook de omzet stijgt weer ten opzichte van 2017.

Het Toekomstplan beschrijft ook dat de gemeente inzet op het vaarvignet ter vervanging van de watertoeristenbelasting. Hier zijn verschillende mogelijkheden voor onderzocht. Uit het onderzoek bleek dat de invoering van een digitaal vignetsysteem na aftrek van kosten niet leidt tot hogere inkomsten dan het huidige systeem en dat bovendien de handhaving complex is. Er is daarom besloten dat de invoering van een vaarvignet niet verder wordt uitgewerkt.

3.3.2 Opgaven

De opgave voor de komende jaren richt zich op het verder recreatief ontwikkelen van het gebied, zodanig dat er inkomsten gegenereerd worden om het gebied duurzaam te kunnen onderhouden en te kunnen blijven aansluiten op de wensen van de bezoekers.

Bekeken wordt of de beschreven opgaven uit het rapport van Cap Neuf haalbaar zijn, en of er inmiddels aanvullende verdienmogelijkheden of andere kansen zijn. Zo wordt verder gekeken hoe de opbrengsten van de duikzone en duiken in zijn algemeenheid op de plas verder kunnen worden verhoogd en wordt het invoeren van betaald parkeren of ligplaatsvergoedingen verder onderzocht.

Figuur 4 Zonering ontwikkeling zandeilanden

Ook worden specifieke locaties onderzocht voor de komst of uitbreiding van recreatieve ondernemingen en meer mogelijkheden voor evenementen.

3.3.3 Aanpak

Vanuit het huidige gebruik en de inpassing in het landschap is het wenselijk om specifiek in te zetten op vier locaties (winkel-polder, zandeiland 1 & 2, zandeiland 4 & 5 en zandeiland 13) waar meer recreatieve voorzieningen mogen komen. Het betekent niet dat er geen mogelijkheden zijn op andere locaties, alleen moeten deze zich natuurlijker ontwikkelen. Bij de ontwikkeling

van deze gebieden wordt uitgegaan van het huidige gebruik van de eilanden, aangevuld met informatie uit de leefstijlvinder (www.leefstijlvinder.nl). Onderzocht wordt hoe we beter kunnen inspringen op de actuele vraag van de bezoekers en welke type voorzieningen nog ontbreken. Door meer en aanvullende voorzieningen mogelijk te maken bieden we een gevarieerd recreatief aanbod en kunnen aanvullende inkomsten worden gegenereerd om het beheer en onderhoud ook in de toekomst duurzaam te kunnen uitvoeren.

Het ontwikkelen van de zandeilanden wordt binnen een project uitgevoerd en bestaat uit een aantal fasen. In 2019 werken we aan businesscases per ontwikkellocatie en leggen deze ter besluitvorming voor. Vanaf 2020 realiseren we concreet nieuwe voorzieningen in het gebied. Ook aanvullende verdienmogelijkheden, zoals betaald parkeren, ligplaatsvergoedingen en evenementen worden hierin meegenomen. Om ondernemers te vinden die zich willen vestigen op de Vinkeveense Plassen brengen we eerst de basisvoorzieningen op orde (pijler basis op orde). Het openbaar gebied en de aanwezige voorzieningen zijn qua uitstraling en onderhoud achtergebleven. De gestelde doelen en activiteiten op dit gebied zijn opgenomen in paragraaf 3.2 en in de doe-

lenboom. Vooruitlopend op de definitieve ontwikkeling kijken we ook naar wenselijke en passende tijdelijke voorzieningen op deze locaties.

De realisatie van deze opgave is zeer afhankelijk van de nog te doorlopen bestemmingsplanprocedure van de gemeente De Ronde Venen. Enige vorm van ontwikkeling is momenteel nog niet mogelijk, gezien de beperkingen in het bestemmingsplan. Dit is dan ook meegenomen als risico in paragraaf 4.8.

In 2019 wordt de pilot 'dagpenning duiken' verder uitgebouwd en door inzet vanuit communicatie & marketing wordt het gebied gericht onder de aandacht gebracht van de doelgroep duikers. Daarnaast wordt onderzocht hoe de duikzone verbeterd kan worden zodat het jaarlijks meer bezoekers trekt. Hierbij wordt de samenwerking met kennisinstellingen gezocht.

3.4 Pijler 'Maatschappelijke verbreding'

De kernopgaven uit het Toekomstplan komen met name terug in de pijler 'De basis op orde' en de pijler 'Recreatieve ontwikkeling'. In dit programma kiezen we daarnaast bewust voor de toevoeging van de pijler 'Maatschappelijke verbreding' om ook vanuit een breder perspectief te kunnen kijken

naar de uitdagingen die er liggen voor het gebied, maar waar het recreatieschap niet primair voor aan zet is. In het Toekomstplan zijn dergelijke brede opgaven niet opgenomen, maar een integrale aanpak is essentieel voor de realisatie van de (strategische) doelstellingen om het gebied herkenbaar, vindbaar en bereikbaar te maken en een aantrekkelijk recreatief aanbod te kunnen bieden. Dit vraagt wel om extra inzet, maar biedt ook mogelijkheden voor een breder maatschappelijk draagvlak en het realiseren van een kwaliteitsimpuls voor het hele gebied. Daarnaast biedt een bredere focus

mogelijk ook kansen voor externe financiering/subsidies.

Daarnaast geldt voor de onderwerpen duurzaamheid en marketing dat zij tot nu toe door het recreatieschap niet expliciet als taak of opgave bij RMN zijn belegd. Wellicht dat hier in de toekomst wel verandering in gaat komen nu de rol van RMN ook in toenemende mate gericht is op ontwikkeling. De volgende paragrafen beschrijven de thema's waar een relevante koppeling mee te leggen is vanuit het programma en waar samenwerking wordt gezocht.

Kansen met Augmented Reality in toerisme

Ontwikkelaar Niantic werkt samen met de United Nations World Tourism Organization (UNWTO) aan mobiele spellen voor toeristen.

De spellen kunnen op mobiele telefoons worden gespeeld en maken gebruik van augmented reality, schrijven Niantic en UNWTO in een persbericht. Daarmee kunnen virtuele objecten in camerabeelden geplaatst worden.

De bedrijven zeggen dat het gaat om games die spelers "niet alleen nieuwe plekken laten ontdekken, maar ook de cultuur en schoonheid van de wereld om hen heen leert waarderen". De spellen worden onderdeel van UNWTO's initiatief om duurzaam toerisme te promoten.

(Nu.nl, november 2018)

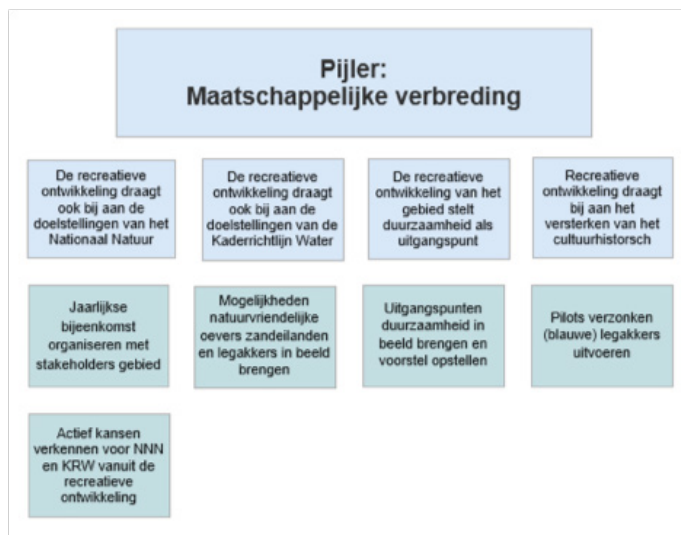
3.4.1 Opgaven en aanpak

Verbeteren van de natuur- en waterkwaliteit

Het gebied de Vinkeveense Plassen maakt onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en valt onder de Europese Kaderrichtlijn Water die eisen stelt aan het verbeteren van de waterkwaliteit. De plassen vormen een stapsteen voor natuur binnen het grotere moerassysteem tussen de Vechtplassen en verder in Noord-Holland en de meer westelijk gelegen Nieuwkoopse plassen en de Groene Jonker in Zuid-Holland.

Op het gebied van de waterkwaliteit ligt er nog de opgave om de biodiversiteit (meer soorten en hoeveelheden daarvan) in de plassen te verbeteren. Er is met name winst te halen door meer natuurvriendelijke oevers te creëren.

In de basis is de Provincie verantwoordelijk voor het behalen van de opgaven voor natuur. Ook voor het behalen van de opgaven vanuit de Europese Kaderrichtlijn water stellen zij de doelen op waaraan de wateren moeten voldoen (uiterlijk in 2027). De waterschappen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de juiste maatregelen om deze doelen te behalen. De gemeente is verantwoordelijk voor het voorkomen

Figuur 5 Doelen en initiatieven bij de pijler 'Maatschappelijke verbreding'

van verontreiniging (waardoor de doelen niet gehaald kunnen worden). Vanuit dit programma kunnen we ook een bijdrage leveren aan de realisatie van deze doelen, al vraagt dit wel om extra financiële middelen.

We hebben de opgave om de legakkers en zandeilanden de komende jaren te voorzien van een nieuwe 'harde' beschoeiing. De eerste fase is inmiddels uitgevoerd. In aanloop naar de volgende fasen kunnen we bekijken welke mogelijkheden er zijn om dit op een natuurvriendelijker manier te doen. Hierbij is een financiële onderbouwing van de investerings- en beheerkosten essentieel. Daarnaast bieden de blauwe legakkers een mogelijkheid om bij te dragen aan de natuurontwikkeling van het gebied en de waterkwaliteit van de plassen. De opgave

uit het Toekomstplan was deze blauwe legakkers te verwijderen voor zover deze hinder of gevaar voor het vaarverkeer opleveren. Door middel van twee pilots (zon- en vissteigers, snoeiselvulling) bekijken we of de legakkers alsnog duurzaam behouden kunnen worden.

In het kader van het bestemmingsplan van de gemeente zullen er mitigerende en compenserende natuurmaatregelen worden uitgevoerd. Hierover onderhouden we nauw contact met de gemeente, zodat we in de uitvoering mogelijk samen op kunnen trekken en win-win situaties kunnen creëren.

Versterken van het cultuurhistorisch landschap

De Vinkeveense Plassen vormen een bijzonder cultuurhistorisch landschap met haar legakkers en zandeilanden. Behoud van dit cultuurhistorisch landschap valt binnen de structurele taken van RMN en is voor een deel opgenomen in de pijler 'De basis op orde'. Voor het verder 'versterken van het landschap' denken we vooral aan het ontsluiten van het (cultuurhistorische) verhaal achter het landschap. Op dit moment blijft dit nog erg verborgen voor bezoekers. In samenwerking met het Routebureau zouden huidige (of nieuwe) routes door het

gebied bijvoorbeeld meer 'geladen' kunnen worden met verhalen en beleving. Door het verhaal van het gebied beter beleefbaar te maken, bereiken we verschillende positieve effecten. Aan de ene kant versterkt het de identiteit van het gebied en daarnaast biedt het mogelijkheden om bezoekers een unieke ervaring te bieden ten opzichte van andere plassen in de regio.

Tot voor kort werd er in Vinkeveen gewerkt aan een nieuw museum waarin het cultuurhistorische verhaal over de plassen zou worden verteld. Lokale stakeholders besloten helaas met dit project te stoppen. Er zijn echter meer manieren om de bezoeker het verhaal van een gebied te laten beleven. Via een augmented- of virtual reality app kan er bijvoorbeeld een extra laag aan de werkelijkheid worden toegevoegd, waardoor de bezoeker een blik wordt gegeven in de historie van het gebied.

Vanuit de gemeente waren er middelen gereserveerd voor het museum. Wellicht zijn er mogelijkheden om deze middelen op een andere manier in te zetten om het verhaal over dit gebied beleefbaar te maken voor bezoekers via nieuwe digitale/technische (game) mogelijkheden.

Het is ook de moeite waard om te kijken of het Waterschap hiervoor subsidie wil verstrekken als er een duidelijke link wordt gelegd met waterrecreatie. Vanuit RMN zal worden onderzocht of dit haalbaar is.

Recreatie en duurzaamheid

Om de Vinkeveense Plassen een toekomstbestendig recreatiegebied te laten zijn, is het wenselijk om ook stappen te zetten op het gebied van duurzaamheid. Duurzame ambities zijn alleen te realiseren door een organisatieoverschrijdende werkwijze. Los van de uitdagingen die dit met zich meebrengt, biedt dit ook volop kansen voor innovatie.

Op het gebied van duurzame energie legt de gemeente De Ronde Venen haar prioriteit bij het vergroten van zon- en windenergie. Hierbij wordt ook naar mogelijkheden op of rondom de Vinkeveense Plassen gekeken. Ook de provincie Utrecht zoekt naar geschikte (tijdelijke) locaties. Naast de schone energie die dit oplevert, biedt het mogelijk ook kansen voor een bijzonder landmark en/of het vertellen van een verhaal rondom energietransitie (energieke plassen: van turfwinning naar zonne-/windenergie). Dit vergroot de beleefbaarheid van het gebied en maakt het interessant voor bezoekers. Het faciliteren van (het opladen

van) elektrisch vervoer op en rondom de plassen, is ook heel passend in dit geheel. Binnen de toerisme- en recreatiebranche is volop aandacht voor duurzaamheid. De 'triple bottom line', ofwel het vinden van de juiste balans tussen people, planet en profit wordt in toenemende mate opgepakt door grotere en kleinere bedrijven. Het zijn tenslotte ook de natuurwaarden en (sociale) sfeer die een sterke invloed hebben op de kwaliteit en aantrekkingskracht van de bestemming. Het is de wens om deze aanpak ook in dit gebied te stimuleren. Hierbij kan worden gedacht aan het stimuleren van maatschappelijk ondernemen, met oog voor het onderhouden van een gezonde arbeidsmarkt. De financiering is incidenteel te organiseren met concrete subsidieaanvragen bij bijvoorbeeld het rijk, provincie, gemeente en waterschap. Daarnaast zou het recreatieschap bij de aanbesteding van projecten bijvoorbeeld duurzaamheidsaspecten als criteria voor selectie en uitvoering kunnen opnemen.

Door de focus te leggen op het vinden van een juiste balans tussen people, planet en profit kunnen we streven naar een recreatiebelevens die een zo min mogelijke belasting heeft op het milieu en realiseren we een toekomstbestendig recreatiegebied. Dit is een sterke wens vanuit het program-

ma, maar dient zijn uitwerking te vinden in de los te realiseren projecten.

Recreëren begint digitaal

Om (potentiële) bezoekers bekend te maken met het recreatieve aanbod op en rondom de Vinkeveense Plassen zal deze informatie digitaal op verschillende platforms beschikbaar moeten zijn. Op dit moment is er wel het een en ander online te vinden, maar erg versnipperd en niet heel makkelijk te vinden. Ook wordt er nauwelijks tot geen gebruik gemaakt van mogelijkheden om het aanbod via sociale media bij specifieke doelgroepen onder de aandacht te brengen.

Aangezien de focus lag op beheertaken, was marketing tot nu toe geen taak van het recreatieschap. Nu er meer aandacht komt voor gebiedsontwikkeling is dit echter een onderwerp dat ook aandacht vraagt. Een groot voordeel is dat de naam 'Vinkeveense Plassen' een grote bekendheid geniet. De uitdaging is om deze naam verder te 'laden' en mensen te verleiden tot een bezoek. Potentiële samenwerkingspartners hierin zijn bijvoorbeeld de lokale ondernemersvereniging(en), het Toeristisch Informatiepunt bij Vinkeveen Haven, maar ook Routebureau Utrecht.

Vanuit het Programma verkennen we in eerste instantie de mogelijkheden om – in samenwerking met partners - informatie over de Vinkeveense Plassen digitaal beter te ontsluiten. Een volgende stap is om dit gericht bij specifieke doelgroepen onder de aandacht te brengen bijvoorbeeld via sociale media en Search Engine Optimization/Search Engine Advertising. De focus ligt allereerst op het in orde maken van de Nederlandstalige informatie, maar in de toekomst kan dit eventueel uitgebreid worden naar bijvoorbeeld Engels en Duits.

Concreet onderneemt het recreatieschap in 2019 actie om de duikmogelijkheden (inclusief de recent ingevoerde dagduikpenning) op de plassen digitaal te promoten. Dit betekent vooral het leveren van digitale content die via verschillende kanalen verspreid kan worden.

Het gebied goed bereikbaar (mobiliteit)

De bereikbaarheid van de Vinkeveense Plassen kan nog verbeterd worden. Op dit moment zijn delen van het gebied lastig te bereiken per auto en het is niet te bereiken per openbaar vervoer. Goede verbindingen en ruime parkeermogelijkheden maken dat de recreatieve voorzieningen meer bezoekers trekken uit de wijde omgeving. Een goede vindbaarheid (bebording) is rand-

voorwaardelijk voor de ontwikkeling van het gebied (zie paragraaf 3.2).

Vanuit het programma leggen we de verbinding met de ontwikkeling van de N201 en kijken we of er kansen ontstaan voor de recreatieve ontwikkeling van het gebied. Een van de ontwikkellocaties, zandeiland 13, ligt naast de N201. We zoeken aansluiting bij het bestemmingsplan Plassengebied. In dit kader is een onderzoek uitgevoerd naar de parkeerdruk rond de plassen. Aansluitend daarop bekijken we welke ontwikkelingen passen bij de uitkomsten van het onderzoek. We zorgen dat de bebording van de plassen aansluit op de omgeving.

Kunst & Cultuur als versterking voor het gebied

Vanuit de gemeente De Ronde Venen wordt kunst en cultuur vooral ingezet om doelen te behalen uit de maatschappelijke agenda van de gemeente. Hierdoor worden mensen gestimuleerd om in beweging te komen en te participeren in de samenleving.

Bij de realisatie van de doelen uit het programma bekijken we of kunst & cultuur kan bijdragen aan de versterking van het gebied. We zoeken hiervoor ook actief de samenwerking op met kennisinstellingen, zoals de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, en vragen studenten met ons mee te denken hoe we het gebied verder kunnen versterken en verrijken.

Hoofdstuk 4

PROGRAMMA BEHEERSING

4. PROGRAMMABEHEER

4.1 Financiën en organisatie

Het Toekomstplan voor de Vinkeveense Plassen is de directe onderbouwing voor het mogelijk maken van de uittreding van de gemeente Amsterdam uit Recreatieschap Vinkeveense Plassen. In het Toekomstplan is geconcludeerd dat de gemeente De Ronde Venen en de Provincie Utrecht vanaf 2024 op basis van hun jaarlijkse bijdragen de exploitatie van het recreatiegebied Vinkeveense Plassen duurzaam kunnen voortzetten. Conform het Toekomstplan is het noodzakelijk dat er vanaf 2025 structureel € 265.000 wordt opgevangen. Dit bedrag bestaat uit de wegvallende deelnemersbijdrage van Amsterdam á € 235.000 en een voorziening voor jaarlijks onderhoud aan de behouden legakkers á € 30.000.

Het Toekomstplan Vinkeveense Plassen beschrijft welke maatregelen de wegvallende bijdrage van de gemeente Amsterdam vanaf 2024 moeten opvangen. Onderstaande paragrafen beschrijven de stand van zaken aangaande de benodigde besparingen, de beoogde verdien capaciteit en geeft aan welke (financiële) middelen de komende jaren benodigd zijn om de totale opgave te realiseren.

4.1.1 Besparingen

In het Toekomstplan Vinkeveense Plassen zijn de beoogde besparingen (ten opzichte van 2015) uit Tabel 1 opgenomen. Per opgave geven we aan wat de stand van zaken is en op welke wijze er vanuit dit programma sturing gegeven wordt aan het behalen van de opgave.

		2024	2025
a) Vermindering van de formatie met per saldo 1,2 fte (vanaf 2020)	€	79.000 €	79.000
b) Verlaging overige lasten RMN (vanaf 2018)	€	10.000 €	10.000
c) Afname kapitaallasten	€	56.000 €	73.000
d) Verlaging onderhoud door afstoten veenweideterreinen (vanaf 2016)	€	10.000 €	10.000
e) Verlaging dotatie groot onderhoud (vanaf 2016)	€	15.000 €	15.000
Totaal besparingen minimaal	€	170.000 €	187.000

Tabel 1 Beoogde besparingen Toekomstplan Vinkeveense Plassen (2015), bedragen excl. btw

a. Vermindering van de formatie met per saldo 1,2 fte

In het Toekomstplan is opgenomen dat naar verwachting de huidige formatie van RMN werkzaam voor het schap van 8,8 fte (2015) met 1,2 fte kan dalen tot 7,6 fte vanaf 2020. Onderbouwing hiervoor is dat de inzet op het beheer afneemt en de bestuursondersteuning geleverd kan worden door de gemeente De Ronde Venen. Het verminderen van de formatie van RMN wordt niet binnen dit programma gerealiseerd, omdat de programmamanager geen sturing heeft op de formatie van RMN. In 2018 is de directeur van RMN begonnen aan de uitvoering van de verbeteragenda Higher Grounds. Onderdeel hiervan is het in kaart brengen van de benodigde formatie voor de opgaven waar RMN voor staat.

b. Verlaging overige lasten RMN (vanaf 2018)

In het Toekomstplan wordt onder 'overige lasten' de apparaatskosten van RMN bedoeld. Tot op heden is er geen bezuiniging gerealiseerd. Deze opgave ligt buiten het

mandaat van de programmamanager en zal dus niet binnen dit programma worden opgepakt. In 2018 is de directeur begonnen aan de uitvoering van de verbeteragenda Higher Grounds. De apparaatskosten zijn onderdeel van de financiële uitwerking hiervan.

c. Afname kapitaallasten

Door de rechtstreekse financiering van de provincie en de gemeenten Amsterdam en De Ronde Venen in de vervanging van de beschoeiingen van zandeilanden en legakkers hoeft RMN voor deze investering geen lening af te sluiten. Daarnaast heeft het recreatieschap de veenweidegebieden en legakkers verkocht.

Hiermee wordt ruimschoots de in het Toekomstplan opgenomen besparing van de kapitaallasten in 2024 (€ 56.000) en 2025 (€ 73.000) gehaald. De verwachte besparingen in 2025 komt uit op € 104.000.

De begroting voor 2019 is in 2017 opgesteld, voordat de veenweideterreinen en

		2015	2016	2017	2018
Kapitaallasten	€	321.000 €	303.000 €	248.000 €	235.000

Tabel 2 Afname kapitaallasten

		2018*	2024**	2025**
a) Vermindering formatie met per saldo 1,2 fte		n.t.b. €	79.000 €	79.000
b) Verlaging overige lasten RMN (apparaatskosten)		n.t.b. €	10.000 €	10.000
c) Afname kapitaallasten	€	86.000 €	56.000 €	73.000
d) Verlaging onderhoud door afstoten veenweideterreinen	€	23.000 €	10.000 €	10.000
e) Verlaging dotatie groot onderhoud	€	7.900 €	15.000 €	15.000
Totaal besparingen minimaal	€	116.900 €	170.000 €	187.000

*Tabel 3 Stand van zaken besparingen t.o.v. opgave uit het Toekomstplan Vinkeveense Plassen (2015), bedragen excl. btw, * gerealiseerd ten opzichte van 2015, ** beoogd ten opzichte van 2015*

legakkers zijn verkocht. In deze begroting zijn ook nog investeringen in de beschoeiingen van de zandeilanden opgenomen. Dit betekent dat de afname van deze kapitaallasten nog niet is doorgevoerd. In de begroting voor 2020 wordt dit aangepast.

d. Verlaging onderhoud door afstoten veenweideterreinen

Gedurende 2015-2017 zijn de 10 veenweideterreinen die het DB geschikt vond voor verkoop afgestoten. Dit heeft een jaarlijkse besparing van €23.000 opgeleverd, vanaf 2018. Hiermee zijn de daadwerkelijke structurele bezuinigingen dus fors meer dan voorzien in het Toekomstplan.

e. Verlaging dotatie groot onderhoud

De verkoop van de veenweideterreinen heeft, vanaf 2018, een jaarlijkse bezuiniging van €7.900 op de post dotatie voorziening groot onderhoud opgeleverd.

Geconcludeerd kan worden dat voor wat betreft de afname op de kapitaallasten en de verlaging op het onderhoud (d. en e. samen) de besparingen gerealiseerd zijn. Besparingen op personeel en apparaatskosten zijn (nog) niet gerealiseerd. De uitkomsten van de verbeteragenda Higher Grounds, inclusief de financiële paragraaf, geeft antwoord op de vraag of deze opgaven gehaald kunnen worden. In de periode tot 2024 is ook extra personele inzet nodig om de doelstellingen uit de pijler recreatief ontwikkelen (en dus ook het verhogen van de verdien capaciteit) te realiseren.

4.1.2 Verdien capaciteit

De opgave vanuit het Toekomstplan is om de inkomsten netto met minimaal € 78.000 te verhogen, zodat het gebied duurzaam beheerd kan worden. Het financieel overzicht uit het Toekomstplan is opgenomen in Bijlage 8. De opgave om de verdien capaci-

teit te verhogen wordt voornamelijk gerealiseerd binnen de pijler Recreatief ontwikkelen.

De ontwikkeling van de zandeilanden vindt plaats in 2018 en 2019 met een uitloop in 2020. Hiervoor is de inhuur van een projectleider noodzakelijk. Ook zal er vanuit de teams beheer & onderhoud en exploitatie specifieke inzet gevraagd worden. De inschatting is dat dit voor het grootste deel past binnen de beschikbare capaciteit voor de Vinkeveense Plassen. Voor een aantal expertises (communicatie, juridische inzet) is extra inzet geraamd in de meerjarenbegroting. Naast de personele kosten zijn er ook kosten voor het uitvoeren van de benodigde onderzoeken en producten en zal er geïnvesteerd moeten worden in de basisvoorzieningen. Voor het totale overzicht van de kosten zie paragraaf 4.1.3.

In het Toekomstplan is voor de duikzone de opgave geformuleerd om de omzet door de verkoop van duikpenningen vanaf 2020 met € 36.000 per jaar te verhogen (van € 72.000 naar € 108.000). Hier staat in het Toekomstplan wel een investering van €100.000 tegenover (waarvan 50% door de eigenaar en 50% door de exploitant). De realiteit is

dat de omzet van de duikzone de afgelopen jaren verder terug loopt. De opgave voor de komende jaren is de omzet uit de duikzone te verhogen. De aanpak hiervoor is beschreven in de pijler Recreatief ontwikkelen (paragraaf 3.3).

4.1.3 Meerjarenbegroting

Recreatieschap Stichtse Groenlanden werkt met vierjarige budgetperiodes. De huidige budgetperiode loopt van 2019 tot 2022 (Kadernota, vastgesteld 12 juli 2018). De begroting van dit programma beslaat echter de periode tot de bijdrage van de gemeente Amsterdam ophoudt en bestaat uit incidentele middelen. Deze begroting heeft geen invloed op de deelnemersbijdrage. Het maakt onderdeel uit van de totale begroting voor programma B: Vinkeveense Plassen en wordt voor de huidige budgetperiode ingebracht in de begroting van Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Tabel 4 is de meerjarenbegroting voor dit programma. Geel gemarkeerde bedragen zijn nog niet gedekt. De begroting wordt in deze paragraaf toegelicht.

Om het programma goed te kunnen uitvoeren is er, naast de beschikbare capaciteit

Programma	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene kosten	€ 10.000 €	10.000 €	5.000 €	5.000 €	5.000
Personele inzet	€ 237.480 €	187.300 €	122.500 €	122.500 €	122.500
Communicatie	€ 10.000 €	5.000 €	5.000 €	5.000 €	5.000
Pijler De basis op orde					
Vervangen beschoeiingen zandeilanden en legakkers	€ 600.000 €	- €	2.628.000 €	3.628.000 €	1.327.000
Gevolgen verkoop legakkers	€ 37.500 €	- €	- €	- €	-
Verzonken legakkers	€ 34.000 €	100.000 €	190.000 €	- €	-
Entrees gebied (personeel, onderzoek en uitvoering)	€ 203.309 €	- €	- €	- €	-
Toezicht & handhaving	€ 20.000 €	25.000 €	20.000 €	20.000 €	20.000
Monitoring (nulmeting, tussentijdse evaluatie)	€ 15.000 €	- €	10.000 €	- €	-
Recreatieve ontwikkeling zandeilanden					
Algemene kosten	€ 29.500 €	14.500 €	10.000 €	15.000 €	15.000
Onderzoeken	€ 13.500 €	- €	- €	- €	-
Exploitatie zandeilanden	€ 60.000 €	- €	- €	- €	-
Maatschappelijke verbreding					
Natuur en water	PM	PM	PM	PM	PM
Duurzaamheid	PM	PM	PM	PM	PM
Marketing	€ 5.000	PM	PM	PM	PM

Tabel 4 Meerjarenbegroting programma Vinkeveense Plassen, bedragen excl. btw

van RMN, personele inzet nodig van een programmamanager en programmamedewerker, een projectleider voor de exploitatie zandeilanden en inzet voor communicatie- en juridisch advies. De dekking van de personele inzet in 2019 wordt meegenomen in de begrotingswijziging 2019. De personele inzet vanaf 2020 is ongedekt en wordt meegenomen in de financiële paragraaf van de verbeteragenda Higher Grounds.

Voor uitvoering van de pijler 'Basis op orde' zijn middelen geraamd voor het vervangen van de beschoeiingen (afspraken van uittredingsovereenkomst), de afwikkeling van de verkoop van de legakkers, het opknappen van de entrees van het gebied, extra toezicht & handhaving en het kunnen monitoren van de resultaten. Voor de verzonken (blauwe) legakkers is in het Toekomstplan een bedrag beschikbaar gesteld om deze af te graven. In deze programmaperiode worden mogelijkheden op haalbaarheid verkend en uitgevoerd. In 2020 handhaven we ook nog de beschoeiingsplicht van de verkochte legakkers.

De uitvoering van de pijler 'recreatieve ontwikkeling' vraagt middelen voor de aansturing van het proces om extra verdien capaciteit te creëren in het gebied. Deze zijn aangegeven als algemene kosten. Hierbij

is ook inzet nodig voor communicatie- en juridisch advies.

Voor de realisatie van de opgaven uit de pijler 'maatschappelijke verbreding' zijn we aangewezen op subsidieregelingen van het rijk, de provincie, het waterschap en de gemeente. Daarom zijn deze bedragen niet gedekt (aangeduid met PM). In 2019 zetten we daarnaast vanuit het recreatieschap middelen in om het duiken gericht te promoten.

4.1.4 Capaciteit

Het programma is afhankelijk van de door RMN geleverde capaciteit waarbij de lijnorganisatie verantwoordelijk is voor het beschikbaar stellen van de juiste mensen. Hierbij functioneert de lijnorganisatie als leverancier en blijft hiërarchisch verantwoordelijk. Het programmamanagement functioneert als afnemende partij en is functioneel verantwoordelijk voor de aansturing. Deze gewenste capaciteit is onder te verdelen in verschillende niveaus.

De bezetting van RMN voor dit programma wordt gezien als overhead. De kosten voor het programmamanagement en –ondersteuning zijn onder het kopje 'personele inzet' opgenomen in de meerjarenbegroting (zie paragraaf 4.1.3.).

De komende vijf jaar is extra inzet nodig om het programma te faciliteren, ondersteunen en realiseren. Hiervoor is ook interne inzet van RMN nodig. Deze inzet verschilt per pijler en fase. De inzet van de adviseur exploitatie en de beheerder kan vanuit het reguliere werk worden ingevuld. Voor het juridisch advies en de communicatie is extra budget in de meerjarenbegroting opgenomen onder het kopje 'personele inzet' en 'communicatie'.

4.2 Beheer & onderhoud

Het regulier- en groot onderhoud op de Vinkeveense Plassen is een structurele taak van RMN en wordt niet vanuit dit programma aangestuurd. Het regulier- en groot onderhoud kan wel bijdragen aan het bereiken van de doelen van dit programma. Om een goede verbinding tussen beheer & onderhoud en het programma te waarborgen wordt periodiek over de activiteiten overleg gevoerd.

Begin 2019 wordt voor alle gebieden waar RMN beheert zogenaamde beheerplannen opgesteld. In de beheerplannen wordt de beheersystematiek vastgelegd. De plannen worden gemaakt op basis van de huidige inrichting en beheer kwaliteit. Daarnaast wordt ook een benchmark gemaakt over de verhouding tussen de gerealiseerde kwali-

teit van het beheer en het huidige beheerbudget. Op basis van deze plannen wordt het gesprek met de deelnemers van het recreatieschap gestart of de huidige inrichting, het gebruik en de gemaakte beheerkeuzes overeenstemmen met de wensen van de deelnemers.

RMN heeft ook een Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) 2019-2029. Dit MJOP geeft invulling aan deze wettelijke verplichtingen en laat zien waar de komende periode groot onderhoud aan de paden en recreatieterreinen of objecten gepland staat. Daarnaast worden investeringen gedaan voor beheer & onderhoud. Deze uitgaven worden meerjarig afgeschreven. Het huidige financiële beeld van het MJOP Vinkeveense Plassen (2018) en de geplande investeringen voor de komende jaren zijn in tabellen 5 en 6 weergegeven.

In 2021 verwacht RMN het nieuwe beheersysteem volledig te hebben ingericht en kunnen we een geactualiseerd beeld geven van de te verwachten werkzaamheden en de te maken kosten voor de periode 2021-2045. Een overzicht van de reguliere beheeractiviteiten en uitgebreidere informatie over het MJOP is opgenomen als Bijlage 9.

MJOP		2019	2020	2021	2022	2023
Begroting uitgaven	€	200.875 €	147.700 €	70.700 €	55.200 €	89.200
Dotatie	€	72.100 €	72.800 €	73.500 €	74.200 €	74.900
Eindsaldo	€	443.872 €	368.972 €	371.772 €	390.772 €	376.472

Tabel 5 Uitgaven en saldo Meerjaren Onderhoudsprogramma, bedragen excl. btw

Bij projecten die vanuit dit programma wordt gerealiseerd brengen we aan de voorkant van het proces, in overleg met het team beheer & onderhoud, de beheerkosten in beeld. Tijdens de uitvoering van projecten is het team beheer & onderhoud betrokken en na realisatie van een project dragen we deze over aan hen (en/of aan team exploitatie).

De realisatie van een nieuw regiokantoor voor beheer & onderhoud en toezicht & handhaving in combinatie met de opslag van machines en materialen wordt meegenomen in de pijler Recreatieve ontwikke-

ling, als onderdeel van de ontwikkeling van zandeiland 4 & 5 en het Klinkhamerterrein. De huidige voorziening is tijdelijk, gedateerd en staat in de zichtlijn van de entree van het gebied.

4.3 Regelgeving

De regelgeving voor de Vinkeveense Plassen is vastgelegd in de Verordening Vinkeveense Plassen, de Eilandverordening en de Verordening Ordemaatregelen Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Deze verschillende verordeningen worden herzien en samengevoegd tot één verordening voor Stichtse Groenlanden. We streven hierbij

Investeringen		2019	2020	2021	2022	2023
Begroting uitgaven	€	115.000 €	127.000 €	110.000 €	0 €	260.000

Tabel 6 Meerjaren investeringsbegroting 2019 beheer & onderhoud, bedragen excl. btw

naar zoveel mogelijk uniforme regelgeving voor alle schappen. Aanpassing van deze verordeningen vergt financiële middelen, tijdsinzet van medewerkers en goede in- en externe afstemming. Het aanpassen van de verordening vraagt ook fysieke aanpassingen in het gebied zoals het aanpassen van borden. Dit kan als project worden opgepakt en ondergebracht in dit programma. Hier wordt op een later moment een definitief besluit over genomen.

Uitgebreidere informatie en een lijst van verordeningen en andere besluiten is opgenomen in Bijlage 10. Mogelijk is deze lijst niet volledig. Een deel van de regelgeving is namelijk niet digitaal, maar enkel op papier beschikbaar en opgenomen in het archief bij RMN. Dit archief wordt op dit moment gedigitaliseerd en de inhoud is derhalve niet inzichtelijk. Zodra het gedigitaliseerde archief beschikbaar is, wordt deze informatie aangevuld.

4.4 Toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving behoort tot de structurele kerntaken van RMN. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA). In Bijlage 11 kunt u uitgebreid lezen wat toezicht en handhaving op de terreinen van het recreatieschap inhoudt en welke

bevoegdheden de BOA's hebben om op te handhaven.

De BOA's werken in eerste instantie vanuit gastheerschap en in operationele samenwerking met terreinbeheerder, provincie, gemeente en de politie van de regionale Eenheid Midden-Nederland. Handhaving vindt strafrechtelijk en bestuursrechtelijk plaats.

De prioriteit van handhaven op de Vinkeveense Plassen ligt op dit moment bij de veiligheid op de plassen. Er wordt strafrechtelijk opgetreden op Water- en Wegverkeer en overtredingen op de Visserijwet. Daarnaast vinden er actief periodieke controles plaats gericht op de vergunningen voor het duiken in de duikzone op zandeiland 4.

De ontwikkeling in de Natuur- en Milieuwetgeving maakt verbetering in de samenwerking met de gemeente wenselijk. Ook wordt RMN vanuit haar netwerkpartners meer gevraagd mee te werken aan bestuursrechtelijke opvolging van overtredingen. Door het handhaven middels de Algemene Wet Bestuursrecht kunnen de BOA's niet alleen een boete opleggen (strafrecht), maar ook de gevolgen met bijbehorende kosten bij de overtreder neerleggen.

Het doel is dat RMN gezamenlijk met de partners in het veld meer opdracht gestuurd gaan handhaven. Waar geven wij bestuurlijk met zijn allen prioriteit aan! De komende periode neemt RMN initiatief om gezamenlijk te bekijken op welke manier we het bestuurlijk handhaven van overtredingen kunnen oppakken. Deze actie wordt buiten het programma voor de Vinkeveense Plassen opgepakt, omdat het voor alle terreinen van RMN geldt.

4.5 Evenementen

De behandeling en het acquireren van evenementaanvragen behoort tot het reguliere takenpakket van de uitvoeringsorganisatie RMN en wordt uitgevoerd door de adviseur exploitatie in samenwerking met de medewerker evenementen.

Het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft verzocht een evenementenbeleid per programma op te stellen. Dit evenementenbeleid zal de nodige kadering van evenementen op de terreinen verzorgen en uiteindelijk per locatieprofiel duidelijkheid verschaffen over de mogelijkheden op de diverse terreinen.

Binnen de pijler Recreatief ontwikkelen zal daarnaast worden gekeken naar de tariefstelling van evenementen (van klein tot groot) op de zandeilanden en op het water,

en zal worden onderzocht welke mogelijkheden en kansen er liggen om de exploitatie van de Vinkeveense Plassen te vergroten naar aantal en soort evenementen (zie paragraaf 3.3.2).

4.6 Communicatie

Het programma Vinkeveense Plassen is van groot politiek, bestuurlijk belang, heeft een behoorlijke impact op omwonenden, instanties en ondernemers en heeft rekening te houden met veel belangen, behoeften, invalshoeken en verwachtingen van verschillende partijen en organisaties. De uitdaging die we aangaan is complex en veelzijdig en de oplossingen zijn nog niet scherp in beeld. Ook beslaat het meerdere beleidsvelden en expertises, die we soms extern moeten 'ophalen'.

RMN zet daarom in op een zorgvuldige aanpak van omgevingsgerichte communicatie. Deze werkwijze helpt ons om in alle fases van een traject strategisch aan de slag te gaan met communicatie. We geven doelgroepen en partners meer ruimte en betrekken ze vroegtijdig bij onze ontwikkel- en inrichtingsplannen, projecten en onderhoud- en beheeractiviteiten. De aanpak voor de omgevingsgerichte communicatie is opgenomen als Bijlage 12.

Binnen het periodiek overleg van het programmamanager staat communicatie structureel op de agenda. Voorgenomen en geplande communicatieacties en in te zetten middelen worden aangekondigd en afgestemd met intern en extern betrokkenen.

4.7 Planning, resultaten en monitoring

De uitvoering van dit programma is in de praktijk in 2018 al in werking gesteld. Denk aan het vervangen van de beschoeiingen, de eerste stappen voor de ontwikkeling van zandeilanden 4, 5 en het Klinkhamerterrein en de pilot dagpenning voor de duikzone. In 2019 gaan we verder met de aanpak van de ontwikkeling van het hele gebied om onze doelen te bereiken.

Om te kunnen sturen op het behalen van de gestelde doelen, voeren we in 2019 een nulmeting uit. Hierbij meten we zowel feitelijke gebiedskenmerken als belevingswaarden. Eind 2021 wordt een tussenevaluatie uitgevoerd om te bekijken in hoeverre invulling is gegeven aan de ambitie, doelen en streefbeelden en of er wijzigingen wenselijk zijn.

Jaarlijks wordt, binnen de planning & controlcyclus, aan het bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden gerapporteerd

over de realisatie van de doelen. Hierbij wordt ook een financiële verantwoording gegeven. Afhankelijk van de resultaten kan - binnen het kader van de hoofddoelen - jaarlijks bijsturing plaatsvinden. Om goed te kunnen sturen en verantwoorden informeert de afdeling financiën van RMN de programmamanager maandelijks over de financiële voortgang van het programma.

In najaar van 2022 vindt een evaluatie plaats, gericht op het financieel perspectief van het Programma Vinkeveense Plassen in relatie tot het werken met twee gescheiden begrotingsprogramma's voor beheer & onderhoud, toezicht & handhaving en exploitatie (conform Toetredingsovereenkomst, december 2017). Op basis van deze evaluatie wordt besloten of deze twee begrotingsprogramma's samengevoegd kunnen worden en de Toekomstvisie VVP geïntegreerd kan worden in het Ontwikkelplan Stichtse Groenlanden.

Het programma voor de Vinkeveense Plassen eindigt in 2024. De bijdrage van de gemeente Amsterdam zal dan op een andere manier opgevangen zijn in het gebied. De ruimtelijke ontwikkelingen zijn dan uitgevoerd en geborgd in het bestemmingsplan van de gemeente De Ronde Venen. De Vinkeveense Plassen hebben een regionale

functie en bieden een aantrekkelijk en variabel aanbod aan recreatieve mogelijkheden.

4.8 Risico's en maatregelen

Het Toekomstplan beschrijft een groot aantal (financiële, maatschappelijke, juridische, technische en politieke) risico's voor de realisatie van de opgaven. Een aantal van deze risico's zijn niet meer actueel. De grootste risico's en hun bijbehorende maatregelen voor dit programma zijn:

De afhankelijkheid van het bestemmingsplan Plassengebied van de gemeente De Ronde Venen.

Voor de ontwikkelopgave moet ruimte geboden worden in het nieuwe bestemmingsplan Plassengebied. Als de vaststelling van het bestemmingsplan vertraagt of er wordt onvoldoende ontwikkelruimte geboden, heeft dit gevolgen voor de opgave om extra inkomsten te genereren en de begroting sluitend te houden. Een tekort op de begroting betekent of een verhoging van de deelnemersbijdrage van De Ronde Venen of het ambitieniveau bijstellen of de ontwikkelruimte voor het recreatieschap heroverwegen.

De afhankelijkheid van de verbeteragenda "Higher Grounds".

In het Toekomstplan is rekening gehouden met een bezuiniging op personeel en appa-

raatskosten, als onderdeel van de opgave de bijdrage van de gemeente Amsterdam te kunnen opvangen. Op dit moment is er geen programmamanager, programmamedewerker en projectleider beschikbaar vanuit de vaste formatie van RMN. Voor RMN is een verbeteragenda opgesteld die mogelijk gevolgen heeft voor de personeels- en apparaatskosten. Deze verbeteragenda wordt onderbouwd met een financiële paragraaf. Als er meer geld nodig is om de veranderingen in gang te zetten, gaan de kosten voor de Vinkeveense Plassen omhoog.

Er is geen draagvlak voor de beoogde ontwikkelingen.

De realisatie van de ontwikkelopgave is afhankelijk van het draagvlak van de omwonenden en ondernemers in het gebied. Het is lastig in te schatten in hoeverre er draagvlak voor de ontwikkelingen zal zijn. Omwonenden en ondernemers worden in een vroeg stadium betrokken bij de ontwikkeling van het gebied. Ook de integrale aanpak helpt mogelijk bij het verkrijgen van draagvlak.

In Bijlage 13 is een complete lijst van risico's en maatregelen voor de realisatie van het programma opgenomen.

BIJLAGEN

BIJLAGEN

1. Deelnemende organisaties bijeenkomsten en geïnterviewde stakeholders.
2. Recreatieve ontwikkelingen.
3. Doelenboom.
4. Ontwikkeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden en rolbeschrijving partners.
5. Realisatie verkoop veenweidegebieden & verkoop legakkers.
6. Projectplanning project 'Vervangen beschoeiingen Vinkeveense Plassen'.
7. Ontwikkeling van de duikzone en pilot 'dagpenning' duiken.
8. Financieel overzicht verdien capaciteit uit het Toekomstplan (2015).
9. Beheer & Onderhoud: regulier beheer en Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP).
10. Regelgeving Vinkeveense Plassen.
11. Toezicht en Handhaving – inhoud en bevoegdheden.
12. Communicatie – aanpak omgevingsgerichte communicatie.
13. Risico's en maatregelen voor het programma.

BIJLAGE 1

Deelnemende organisaties bijeenkomsten en geïnterviewde stakeholders

Bij de inspiratiesessies waren de provincie Utrecht, de gemeenten Amsterdam en De Ronde Venen, Waternet en Recreatie Midden-Nederland aanwezig. De groep bestond uit mensen en organisaties die een inbreng (willen) leveren aan het oplossen van de uitdagingen en een rol voor zichzelf of hun organisatie zien in het gebied.

Provincie Utrecht:

Vanuit Toezicht & Handhaving, Ruimtelijke Ontwikkeling en Recreatie

Recreatie Midden-Nederland:

Projectleider 'Vervangen beschoeiingen Vinkeveense Plassen', programmamanager en programmamedewerker Adviseur Exploitatie, Boa-coördinator, projectleider 'Exploitatie zandeilanden', Adviseur Beheer & Onderhoud.

Gemeente De Ronde Venen:

Projectleider Bestemmingsplan, Beleidsadviseur Recreatie & Economie, Projectleider zandei-land 4, 5 & het Klinkhamerterrein en teamleider Beleid & Ruimte.

Gemeente Amsterdam:

Beleidsadviseur Recreatie & Gebiedsontwikkeling.

Waternet

Ecoloog & Coördinator duurzaamheid.

Gesprekken en bijeenkomsten in het kader van het project 'Exploitatie zandeilanden'

Naar aanleiding van de inspiratiesessies en in het kader van het project 'Exploitatie zandeilanden' zijn diverse stakeholders en partners geïnterviewd. Ook zijn enkele bijeenkomsten gehouden waarbij meerdere organisaties aanwezig waren.

1. Bijeenkomst met belangenorganisatie De Groene Venen, gemeente De Ronde Venen, Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Waternet.
2. Jachthaven Bon.
3. Diveplace Utrecht.
4. Ondernemers met plan voor een 'Action Island'.
5. De ontwikkelaar van Buitenborgh bij Zandeiland 1 en de vertegenwoordiger van VVE Buitenborgh.
6. Nederlandse Ontwatersport Bond (NOTB).
7. Eigenaar van jachthaven, Zwier en ondernemer van Beachcafé Lust.
8. Er is een bezoek gebracht aan de Maarsseveense Plassen.
9. De eigenaar van zeilschool Vinkeveen.
10. Gesprek met projectgroep Eiland 4, waarbij aanwezig de Watersportvereniging Vinkeveen-Abcoude (WVA), de eigenaren van Duikshop Airdiving en enkele direct betrokkenen bij Zandeiland 4.
11. Eigenaar van Jacht en Visserijvereniging De Goede Vangst.
12. Vertegenwoordiger van de HISWA.
13. Gesprek met Duikshop Airdiving.
14. Eigenaar van 'Ouwehoeren', een geïnteresseerde voor het plaatsen van vergaderboten.
15. Gesprek met de afdeling Toezicht & Handhaving van gemeente De Ronde Venen.
16. Gesprek met de eigenaar van het perceel naar entree Zandeiland 4.
17. Gesprek met de eigenaar van jachthaven Vinkeveen.
18. Gesprek met de eigenaar van jachthaven Omtzigt, tevens secretaris van de waterskivereniging.
19. Gesprek met een bestuurder van de Ondernemersvereniging Vinkeveen.
20. Gesprek met de eigenaar van 'Spellenfestijn'.

BIJLAGE 2

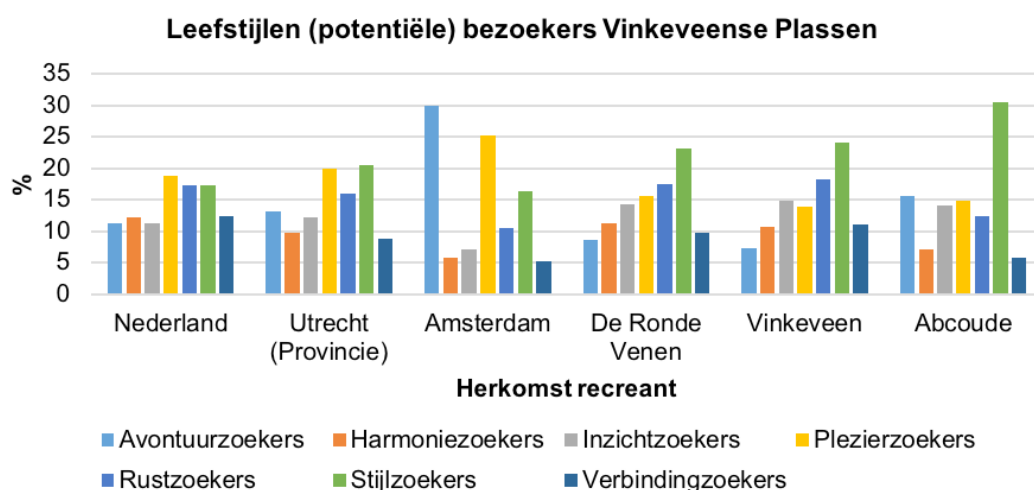
Recreatieve en toeristische context

Trends en ontwikkelingen

We zien voor de komende tijd onder andere twee belangrijke ontwikkelingen op het gebied van recreatie: de groei van het inwonersaantal van de regio en een grotere diversiteit aan soorten inwoners/leefstijlen met de daaraan gekoppelde recreatiewensen.

Het aantal inwoners in de regio stijgt de komende jaren naar verwachting bovengemiddeld. Natuurlijk betekent meer inwoners ook meer druk op recreatiegebieden en -paden. Voor deze stijging van inwoners is een tekort aan recreatiegebieden, wandel- en fietspaden. Op deze ontwikkeling moeten en willen we anticiperen.

Een andere ontwikkeling is de vraag naar de grote diversiteit van recreatief aanbod in de regio. Inwoners verschillen niet alleen in demografisch opzicht (leeftijd, geslacht, opleiding), maar vooral ook in wensen, motieven, behoeften en interesses met betrekking tot hun vrijetijdsbesteding. Mensen zoeken naar een recreatief toeristische beleving die daarbij aansluit. Het is daarom van belang doelgroepen te onderscheiden waarin deze aspecten zijn meegenomen. De leefstijlvinder vakantie en vrije tijd ontwikkeld door SAMR is hierbij een bruikbaar instrument. In figuur 1 zijn deze leefstijlen weergegeven van potentiële bezoekers voor de Vinkeveense Plassen. Op de website leefstijlvinder.nl kan dit voor elk willekeurig (postcode)gebied worden opgevraagd.

Figuur 1 Leefstijlen (potentiële) bezoekers Vinkeveense Plassen (Leefstijlvinder.nl, 2018)

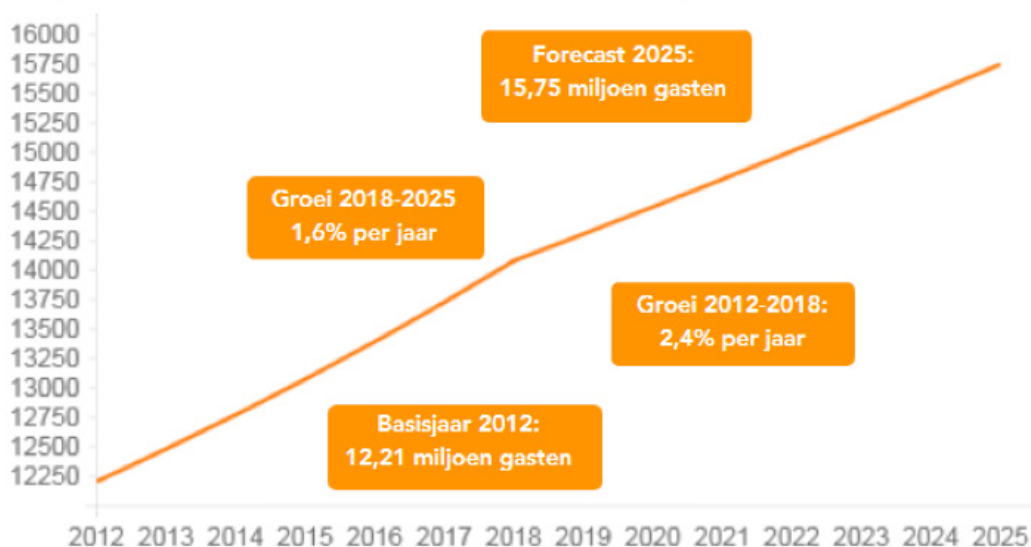
De recreatiegebieden en -voorzieningen in regio Utrecht spreken nu vooral de doelgroep gezinnen aan (geel). Meer diversiteit is wenselijk en nodig. We willen ons inspannen om de bestaande en nieuwe te ontwikkelen voorzieningen beter aan te laten sluiten bij de verschillende leefstijlen, voor zover het passend is in het gebied.

Kijken we iets verder dan alleen recreatie, dan zien we dat voor de binnenlandse markt voor vakanties en meerdaagse zakenreizen een groei is voorspeld van maar liefst 27% in de periode 2017-2030. En ook het inkomende toerisme vanuit het buitenland zal de komende jaren nog flink blijven stijgen, zie figuur 2.

Veel van deze internationale bezoekers komen voor een stedentrip of een bezoek aan de kust, maar een toenemend aantal bezoekers is ook op zoek naar unieke en authentieke ervaringen. Zij worden aangetrokken door 'bijzondere' plekken met een verhaal. In dat perspectief zouden ook de Vinkeveense Plassen een interessante bestemming zijn voor een groeiend aantal bezoekers.

Veel mensen delen hun reis- en vrijetijdservaringen via online kanalen en dit biedt weer inspiratie voor anderen. En niet alleen ervaringen worden veel gedeeld. Ook op andere terreinen wordt er steeds meer gedeeld. Zo wordt er bijvoorbeeld vaker

Prognose inkomend toerisme van Nederland 2012 - 2025 (gasten x 1.000)

Figuur 2 Voorspelling inkomend toerisme naar Nederland (NBTC, 2014)

gekozen voor het huren van een boot in plaats van er één bezitten of verhuren hun huis aan vakantiegangers. De (effecten van deze) ontwikkelingen spelen ook bij de Vinkeveense Plassen.

Het gebruik van de Vinkeveense Plassen

De naamsbekendheid van de Vinkeveense Plassen is groot. Met circa 600.000 unieke bezoekers per jaar en een besteding van € 14,30 per persoon is het een van de best bezochte recreatiegebieden in de provincie Utrecht. De volgende activiteiten worden het meest uitgevoerd door de bezoekers:

- Wandelen. Op de zandeilanden worden veel honden uitgelaten en er lopen verschillende routes door het gebied.
- Fietsen. De Vinkeveense Plassen maken onderdeel uit van een groot fietsnetwerk.
- Varen. Met negen jachthavens en de verbindingen naar Amsterdam en alle andere Hollandse en Utrechtse plassen is het een populair gebied om te varen.
- Horeca. Er zijn verschillende restaurants en cafés aanwezig in het gebied.
- Zwemmen en recreëren op de aanwezige strandjes. Zandeiland 1, 2, 4, en 5 worden op mooie dagen veel gebruikt voor zonnen en zwemmen.

Naast deze activiteiten gelden de Vinkeveense Plassen als een van de beste duiklocaties van Nederland. Het hele jaar door zijn er dan ook duikers te vinden op Zandeiland 4 in de duikzone en op boten op het water. Ook worden de plassen het hele jaar door gebruikt door vissers.

In het onderstaande overzicht zijn de voorzieningen, gebruiksmogelijkheden en vormen van gebruik per zandeiland benoemd.

De belangrijkste plekken voor het gebruik van de Vinkeveense Plassen zijn:

Winkelpolder. Dit is op dit moment de parkeerplaats voor de gebruikers van Zandeilanden 1 en 2. Het gebied is circa 3,5 ha groot waarvan 1 ha niet gebruikt wordt. Dit betekent dat het ongebruikte gebied meegenomen kan worden in de nieuwe ontwikkelingen.

Zandeiland 1 & 2. Deze twee eilanden zijn verbonden met het vaste land. Het is ca. 300 meter lopen vanaf de parkeerplaats van Winkelpolder naar het huidige beachcafé 'Lust' op Zandeiland 1. Zandeiland 1 is met een brug verbonden aan Zandeiland 2 waar alleen toiletten en een ligstrand aanwezig zijn.

Zandeiland 4 & 5. Op eiland 4 is de duikzone aanwezig en een grote parkeerplaats

	land- verbind	parkeren	strand	aanleg- plekken	duik- zone	water- sport	water/ elektrici	toilet	spelen	horeca	gebruik
<i>Zandeilanden</i>											
1	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	beachcafe
2	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	overloopstrand
3	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	langdurig aanleggen
4	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee	duiken, WVA
5	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Nee	strandrecreatie
6	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	rustig aanleggen
7	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee	rustig aanleggen
8	Nee	Nee	ja	Ja	Nee	Nee	Ja	ja	Ja	Nee	Starteiland, dagtrip
9	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	ja	Nee	Nee	groepskamperen
10	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	groepskamperen
11	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	natuur
12	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	rustig aanleggen
<i>Winkelpolder</i>											
	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	parkeren

Figuur 3 Voorzieningen en gebruiksmogelijkheden zandeilanden en winkelpolder

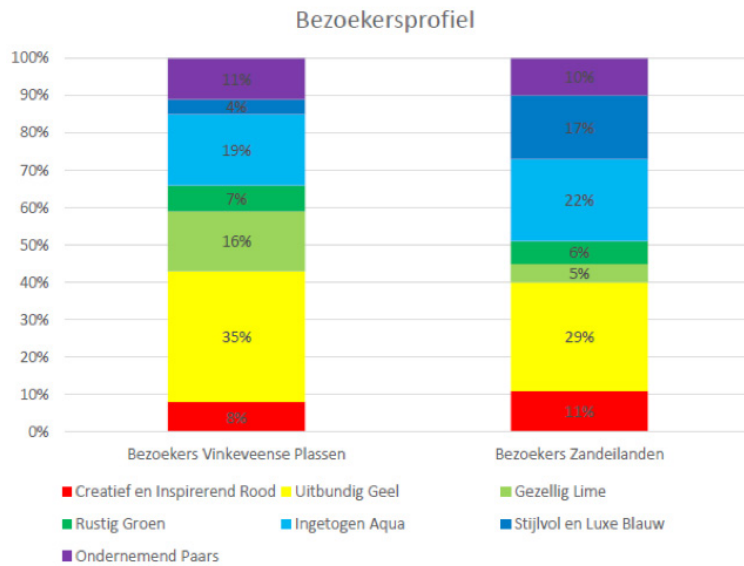
met toiletvoorzieningen en een boothelling. Zandeiland 5 is via een brug vanaf Zandeiland 4 te bereiken. Daar bevindt zich een ligstrand met toiletten. Bij de entree van Zandeiland 4 is een duikwinkel aanwezig waar duikers onder andere terecht kunnen voor een kop koffie en het vullen van de luchtflessen.

Bezoekers van de Vinkeveense Plassen

In 2015 is een quick-scan uitgevoerd naar de huidige bezoekers van de Vinkeveense Plassen. Dit is uitgevoerd voor de gemeente De Ronde Venen voor de herziening van

het bestemmingsplan plassengebied. Uit dit onderzoek komen een aantal zaken naar voren.

De Vinkeveense Plassen hebben een grote naamsbekendheid in Nederland, maar hebben toch te maken met teruglopende bezoekersaantallen. Het gebied wordt door de dagrecreant minder gezien als echte trekpleister. Het bezoekersprofiel van de zandeilanden (zie figuur 4) is vooral uitbundig geel (levensgenieters: thema's gezelligheid en dagje uit) en ingetogen aqua (rustige recreanten gericht op authenticiteit

Figuur 4 Bezoekersprofielen VVP en Zandeilanden (2015)

en kleinschaligheid: thema's interesse in gebied en rustig genieten).

Echter is er onvoldoende te vinden voor deze uitbundige gele en ingetogen aqua bezoeker op het gebied van horeca, watersport en verblijfsrecreatie (zie figuur 5). Daarnaast is circa 80% van de overnachtingen is gerelateerd aan vaste seizoens- of jaarplaatsen, waardoor de short stay toeristen echt een plekje aan de plassen moeten zoeken.

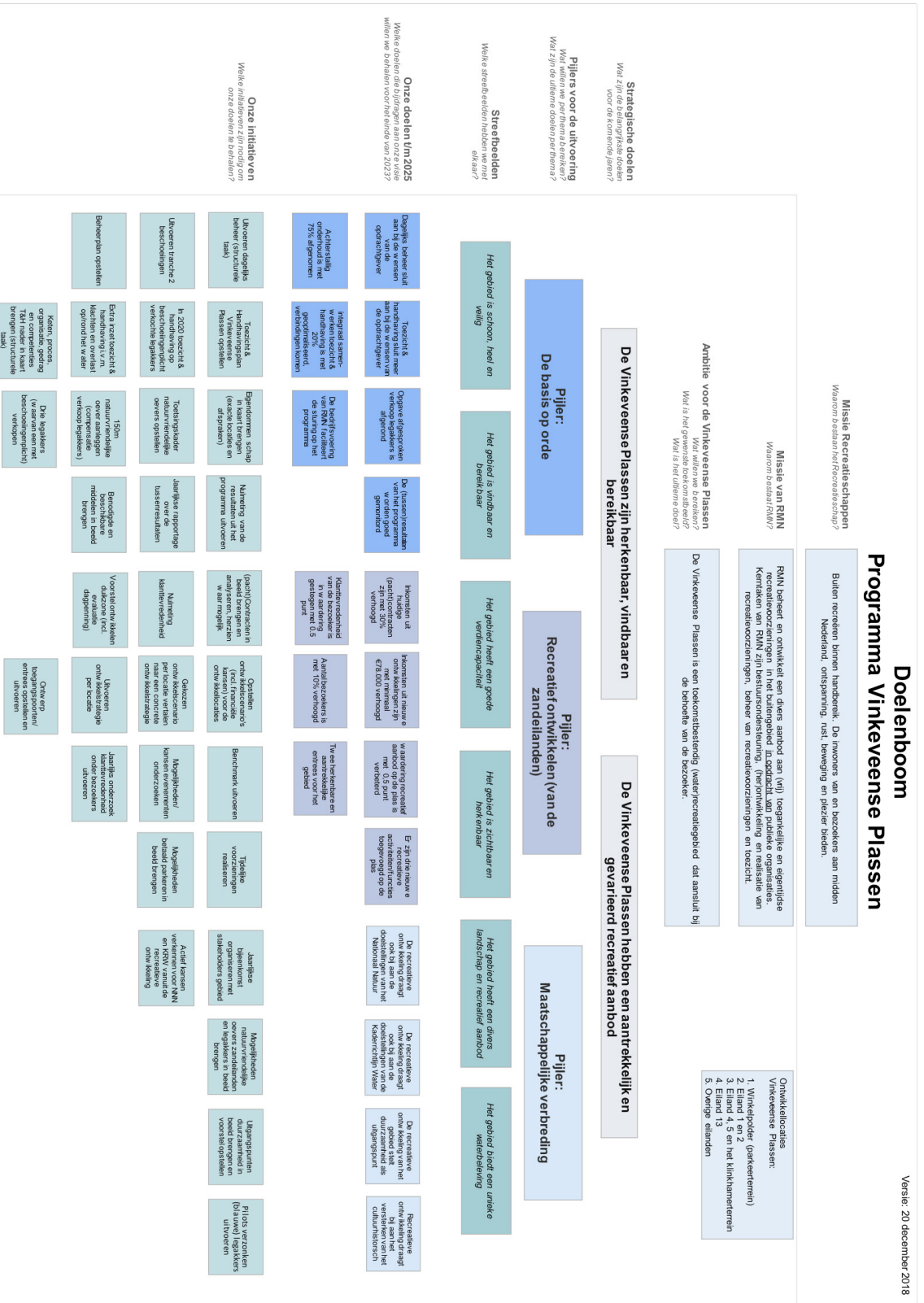
Leefstijl	Verblijfsrecreatie	Horeca (plassen)	Horeca (zandeilanden)	Watersport (plassen)	Watersport (zandeiland)
Rood	Voldoende	In evenwicht	Onvoldoende	Voldoende	In evenwicht
Geel	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	In evenwicht
Lime	Onvoldoende	In evenwicht	Voldoende	Onvoldoende	Voldoende
Groen	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Aqua	In evenwicht	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende	Onvoldoende
Blaauw	Onvoldoende	Voldoende	Onvoldoende	Voldoende	In evenwicht
Paars	Voldoende	Voldoende	Voldoende	In evenwicht	In evenwicht

Figuur 5 Samenvatting relatieve mate waarin toeristen en recreanten (leefstijlconsumenten) aantrekkelijk aanbod vinden op en rondom de Vinkeveense Plassen.

Naast dat de bezoekers dus lang niet altijd hun plek kunnen vinden worden de volgende verbeterpunten geconstateerd in de verschillende rapporten of aangegeven door recreanten:

- De entrees naar de meest gebruikte zandeilanden (1 en 4) zijn niet herkenbaar en weinig uitnodigend.
- De meest gebruikte zandeilanden (1 en 4) zijn niet bereikbaar met het openbaar vervoer.
- Het recreatie-aanbod van de Vinkeveense Plassen is online slecht vindbaar.
- Vanaf de openbare weg zijn de Vinkeveense Plassen slecht zichtbaar.
- De ruimtelijke kwaliteit van de zandeilanden loopt terug en doet gedateerd aan.
- Bezoekers geven aan dat zij voorzieningen zoals toiletten, douches en prullenbakken missen.
- Bezoekers geven aan dat zij graag meer wandelpaden en betere fietspaden willen.

BIJLAGE 3

BIJLAGE 4

Programmaorganisatie & De rol van betrokken partijen

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Ontstaansgeschiedenis

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is in 1999 opgericht “ter behartiging van het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openlucht recreatie en de bescherming van natuur en landschap.” Voor de oprichting van het recreatieschap werkten de deelnemers al samen in verschillende andere gemeenschappelijke regelingen. De huidige gemeenschappelijke regeling is sinds februari 2018 in werking getreden en is een samenwerkingsverband tussen de volgende gemeenten: De Bilt, De Ronde Venen, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Utrecht, Lopik, Stichtse Vecht, Woerden en de Provincie Utrecht. In figuur 1 is een kaart van het gebied van recreatieschap Stichtse Groenlanden opgenomen.

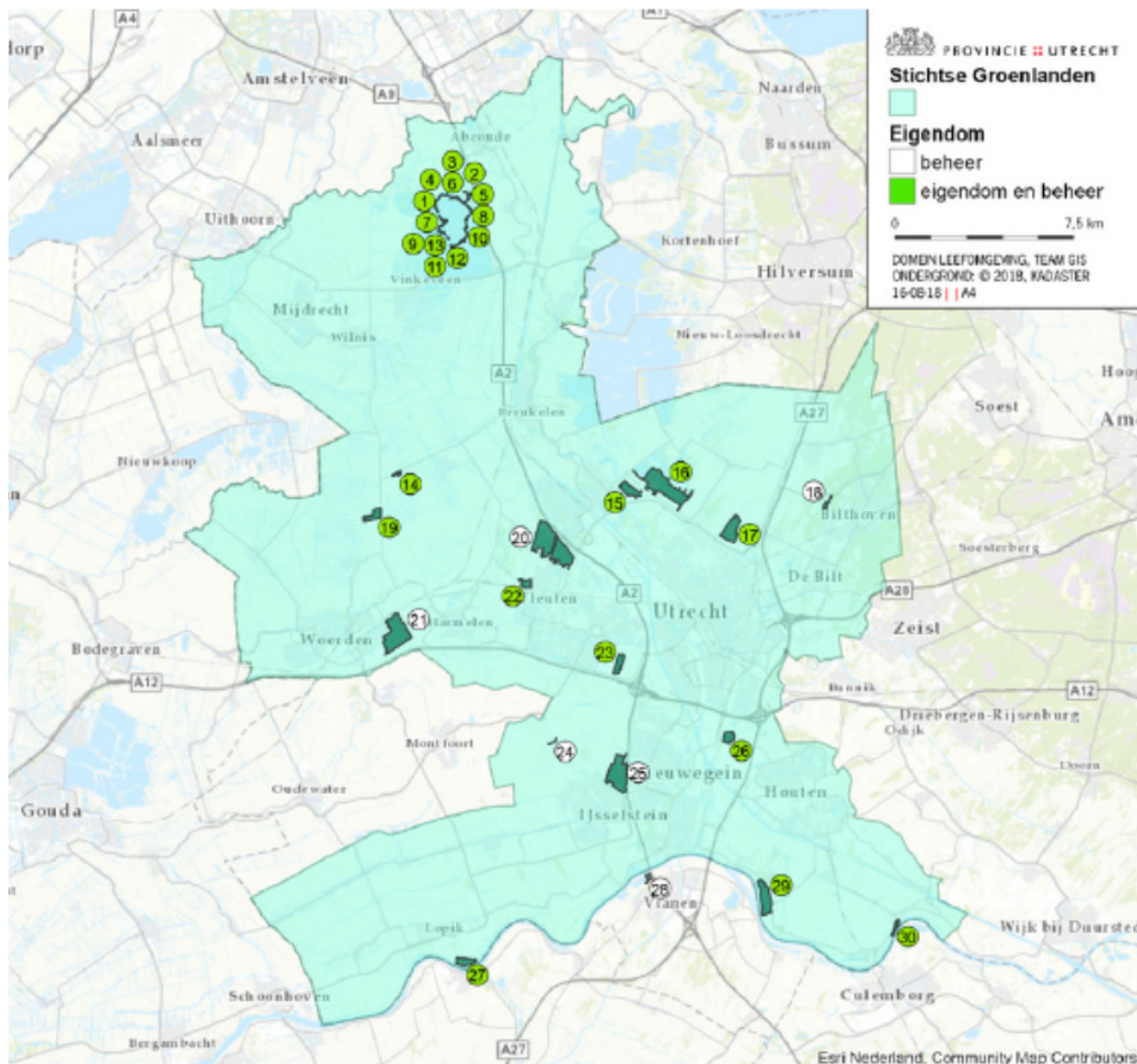
Toetreding De Ronde Venen

In 2011 heeft gemeente Amsterdam aangegeven haar deelname aan recreatieschap Vinkeveense Plassen te heroverwegen. Vanaf dat moment tot het voorjaar van 2018 is gewerkt aan de uittreding van de gemeente Amsterdam en de ontmanteling van recreatieschap Vinkeveense Plassen. De afspraken met de gemeente Amsterdam zijn

vastgelegd in een uittredingsovereenkomst. Hierin is bijvoorbeeld opgenomen dat gemeente Amsterdam tot en met 2023 haar deelnemersbijdrage aan het schap voldoet. Daarnaast is in de uittredingsovereenkomst opgenomen dat alle eigendommen van de gemeente Amsterdam in de Vinkeveense Plassen zijn overgedragen aan de gemeente De Ronde Venen. Gemeente de Ronde Venen is ten slotte door middel van een toetredingsovereenkomst met inbreng van alle eigendommen van voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen in 2018 toegetreden tot recreatieschap Stichtse Groenlanden. Vanaf dat moment kent recreatieschap Stichtse Groenlanden twee programma's die ieder een eigen financiële huishouding hebben:

1. Programma A: Het werkgebied van Stichtse Groenlanden van vóór 2018
2. Programma B: Het werkgebied de Vinkeveense Plassen

Dit betekent dat de schapsbegroting gesplitst is in twee programma's, dat er twee financiële administraties worden gevoerd en dat er over twee onderdelen verantwoording wordt afgelegd in de jaarrekening. Hiermee worden de financiële risico's over en weer gescheiden. De “oude” deelnemers van Stichtse Groenlanden lopen geen risico verband houdend met het Vinkeveense gebied

Figuur 1 Werkgebied recreatieschap Stichtse Groenlanden

en gemeente De Ronde Venen loopt geen risico in verband met het werkgebied van Stichtse Groenlanden van voor 2018.

Organisatie van het recreatieschap

Het recreatieschap is een publieke organisatie met rechtspersoonlijkheid, een alge-

meen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Uitvoering van taken en werkzaamheden zijn ondergebracht bij Recreatie Midden-Nederland. Dit is de bedrijfsvoeringorganisatie ('gemeenschappelijke regeling') van recreatieschap Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht e.o.

Bestuur

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is een 'gemengde regeling' met een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur:

- Een gemengde regeling is een gemeenschappelijk regeling met raads- en collegebevoegdheden.
- Het algemeen bestuur bestaat uit raads- en collegeleden die worden aangewezen door de raad van de deelnemer. Het algemeen bestuur vergadert twee keer per jaar. Deze vergaderingen zijn openbaar en de vergaderstukken zijn via de website van Recreatie Midden-Nederland te raadplegen.
- Het dagelijks bestuur bestaat uit collegeleden die worden aangewezen door de leden van het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur vergadert gemiddeld zes keer per jaar. Het dagelijks bestuur wordt voorbereid door een ambtelijk overleg en een agendacommissie, welke bestaat uit de voorzitter, vicevoorzitter en secretaris.

Het bestuur van het recreatieschap werkt aan de hand van een jaarlijkse 'planning & control cyclus'. Hierin staat opgenomen welke (financiële) documenten wanneer worden opgeleverd. Het recreatieschap werkt met budgetperiodes van vier jaar. Elke vier jaar worden de financiële uitgangspunten

voor de komende vier jaar vertaald naar een kadernota. Ook voor de individuele jaarlijkse begrotingen worden financiële uitgangspunten opgesteld. Op basis van deze documenten worden de begrotingen opgesteld.

Stuurgroep

Vanwege de omvang van het werkgebied en het aantal deelnemers aan recreatieschap Stichtse Groenlanden werkt het dagelijks bestuur met commissies en stuurgroepen. De commissies en stuurgroepen bereiden de beraadslaging en besluitvorming in bestuursvergaderingen voor. Een stuurgroep bestaat in ieder geval uit de bij het gebied of project direct betrokken wethouder én een wethouder uit een andere gemeente, de secretaris en betrokken ambtelijk adviseurs. Voor de stuurgroep Vinkeveense Plassen zijn dat op dit moment de bestuurders van de gemeenten De Ronde Venen en Houten en de provincie Utrecht.

Recreatie Midden-Nederland

Recreatie Midden-Nederland (RMN) is de bedrijfsvoeringorganisatie van Recreatieschap Stichtse Groenlanden en Plassenschap Loosdrecht e.o. en werkt op basis van dienstverleningsovereenkomst voor het Routebureau Utrecht en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Recreatie Midden-Ne-

KERNTAKEN

BEHEER & ONDERHOUD

van terreinen, voorzieningen, waterwegen, paden en routes ('schoon, heel, veilig')

TOEZICHT & HANDHAVING

op naleving van algemene wet- en regelgeving en de Verordening van het recreatieschap

ONTWIKKELING

van (vrij) toegankelijke recreatievoorzieningen in het buitengebied ('duurzaam, eigentijds')

Figuur 2 Kerntaken van Recreatie Midden-Nederland

derland voert de kerntaken van de recreatieschappen, het Routebureau en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug uit. Het recreatieschap en plessenschap zijn deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland. RMN werkt op basis van een dienstverleningsovereenkomst voor Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

Recreatie Midden-Nederland werkt, om de doelen van de recreatieschappen te bereiken, met programmamanagement. Er zijn drie programmamanagers (Vinkeveense Plassen, Loosdrechtse Plassen en Stichtse Groenlanden) die direct door de directeur worden aangestuurd. Zij zijn verantwoordelijk voor de realisatie van het programma, de projecten die binnen het programma gerealiseerd worden, de daarbij behorende doelen en financiën. De programmamanager is ook accountmanager voor de secretaris en afzonderlijke recreatieschappen en opdrachtgevers.

De werknemers bij RMN zijn ondergebracht in verschillende teams: bedrijfsvoering, beheer & onderhoud en exploitatie/toezicht & handhaving. Voor de uitvoering van dit programma wordt inzet vanuit de verschillende teams geleverd.

De rolverdeling van betrokken partijen

Bij het opstellen en realiseren van dit programma is omgevingsmanagement van groot belang. In onderstaand schema is de rol van betrokken partijen en stakeholders bij het programma Vinkeveense Plassen beschreven. De mate waarin de partij invloed uit kan oefenen op het programma bepaalt de rol van de partij. Zo wordt de bezoeker enkel geïnformeerd en zo nu en dan om haar mening gevraagd, maar zijn de gemeente De Ronde Venen en de provincie Utrecht een belangrijke coproductiepartner.

Rol van betrokken partijen en stakeholders bij het programma Vinkeveense Plassen

1) Mee weten / informeren

Breed informeren van alle stakeholders en partijen door middel van gemeentelijke nieuwsbrieven, nieuwsbrieven vanuit het recreatieschap, berichten op sociale media, persberichten en informeren op locatie.

Bezoekers

Bezoekers van de Vinkeveense Plassen worden bij dit programma betrokken door hen te informeren over het gebied en de ontwikkelingen die gaande zijn.

2) Meedenken / raadplegen

De bezoeker van het gebied wordt via bijvoorbeeld een enquête gevraagd naar hun mening en waardering. Daarnaast worden er bijeenkomsten georganiseerd met stakeholders n.a.v. specifiek thema/opgave/uitdaging/kans/gebied.

Inwoners

Voor de inwoners van Vinkeveen, met name diegenen die direct aan de Plassen wonen, voelt het gebied als een zeer waardevolle 'achtertuin'. Als zodanig zijn zij alert op het behoud van de kwaliteit van deze leefomgeving. Daarnaast zit in deze groep ook vaak veel lokale kennis die mogelijk heel nuttig kan zijn.

Ondernemers

Ondernemers. Voor een aantal lokale ondernemers maken de Vinkeveense Plassen (indirect) onderdeel uit van hun business case. Deze ondernemers kunnen een rol spelen bij de invulling van de ontwikkeling van de zandeilanden. Vanuit het perspectief van inspiratie en innovatie beperken we ons niet tot alleen ondernemers uit het gebied zelf.

Landelijke belangenverenigingen

Landelijke belangenverenigingen zoals de RECRON, Koninklijke Horeca Nederland en HISWA zijn interessante (kennis)partners voor het programma.

Natuurmonumenten

Natuurmonumenten is eigenaar van het natuurgebied Botshol dat aan de Vinkeveense Plassen grenst. Met die positie is Natuurmonumenten een partij waarmee informatie uitgewisseld kan worden ten behoeven van ontwikkelingen in het gebied.

Routebureau Utrecht

Het Routebureau Utrecht kan een bijdrage leveren aan het programma doordat we elkaar op de hoogte houden van (gewenste) routeontwikkelingen in het gebied.

3) Meewerken/adviseren

De partijen in die deze rol hebben, worden uitgenodigd voor bijvoorbeeld een gericht overleg met stakeholders rondom de uitvoering van een bepaalde opgave. Door deze partijen op de hoogte te houden van het programma vindt een goede afstemming en samenwerking plaats.

Lokale belangenverenigingen

Er zijn verschillende lokale belangenverenigingen voor wie de Vinkeveense Plassen een belangrijk gebied is. Gedreven door onder andere ecologische, economische, sportieve en recreatieve belangen zetten deze groepen zich in voor de Vinkeveense Plassen. Een aantal van deze groepen worden ook betrokken via het stakeholder-spanel (zie volgende).

Stakeholderspanel Vinkeveense Plassen

Het stakeholderspanel bestaat uit maatschappelijke partners (ANWB, Watersportverbond, De Goede Vangst, De Groene Venen, Ondernemersvereniging Vinkeveen, Weesper Hengelaarsbond, Belangenvereniging Vinkeveense legakkers (BVVL), InVinkeveen, bewonersorganisatie) die als adviseur of adviserend lid onderdeel uitmaken van de Plassenraad Vinkeveense Plassen. Het panel wordt twee keer per jaar uitgenodigd door de wethouder om de ont-

wikkelingen rond de Plassen te bespreken. Het panel heeft een klankbordfunctie voor de wethouder.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht (en Waternet)

De Vinkeveense Plassen behoren tot het werkgebied van Waterschap Amstel Gooi en Vecht. Eén van de taken van het waterschap is het werken aan de waterkwaliteit volgens de Europese Kaderrichtlijn Water. Voor werkzaamheden en ontwikkelingen op de plassen moet er in veel gevallen ook een vergunning bij het Waterschap worden aangevraagd. Het Waterschap staat positief tegenover (water)recreatiemogelijkheden, mits hierbij zorg wordt gedragen voor bijvoorbeeld de waterkwaliteit.

4) Mee besluiten / coproduceren

De partijen die kunnen mee besluiten en coproducent zijn aan het programma hebben een directe invloed op het programma. De besluitvorming over het programma vindt plaats in het dagelijks bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Vooral op het gebied van coproductie wordt veel ambtelijke samenwerking en bestuurlijke afstemming gepleegd tussen gemeente De Ronde Venen, de provincie Utrecht en Stichtse Groenlanden.

Provincie Utrecht

Een Gedeputeerde en een Statenlid vertegenwoordigen de provincie in het bestuur van recreatieschap Stichtse Groenlanden. Daarnaast is provincie Utrecht subsidiënt van bepaalde recreatieve ontwikkelingen. De provincie heeft ook een belangrijke rol op het gebied van de ruimtelijke ordening.

Gemeente De Ronde Venen

College van burgemeester en wethouders
De burgemeester en wethouder recreatie vertegenwoordigen De Ronde Venen in het bestuur van recreatieschap Stichtse Groenlanden en zijn op die manier betrokken bij de besluitvorming in het recreatieschap.

Gemeenteraad

De gemeenteraad van De Ronde Venen wordt meegenomen in de Planning & Control cyclus van recreatieschap Stichtse Groenlanden en kan invloed uitoefenen door het indienen van zienswijzen op de (uitgangspunten voor) begroting en de jaarrekening. Verder stelt de gemeenteraad (naar verwachting in het voorjaar 2020) het bestemmingsplan Plassengebied vast. Dit vormt een belangrijk kader voor de realisatie van dit programma.

BIJLAGE 5

Verkoop legakkers en veenweideterreinen Vinkeveense Plassen

Legakkers

De rijke geschiedenis van vervening en zandwinning is zichtbaar in het landschap. De karakteristieke smalle, lange eilanden (legakkers) werden gebruikt om turf op te drogen. Daarnaast is door zandwinning de grote wateroppervlakte en de ring van zandeilanden ontstaan. Dit karakteristieke landschap heeft tevens een waterbouwkundige waarde: zonder legakkers en zandeilanden zou de golfslag flinke schade aanrichten aan de oevers en het achterland. Bij het opstellen van het Toekomstplan was 80% van de legakkers in de plassen in particulier bezit.

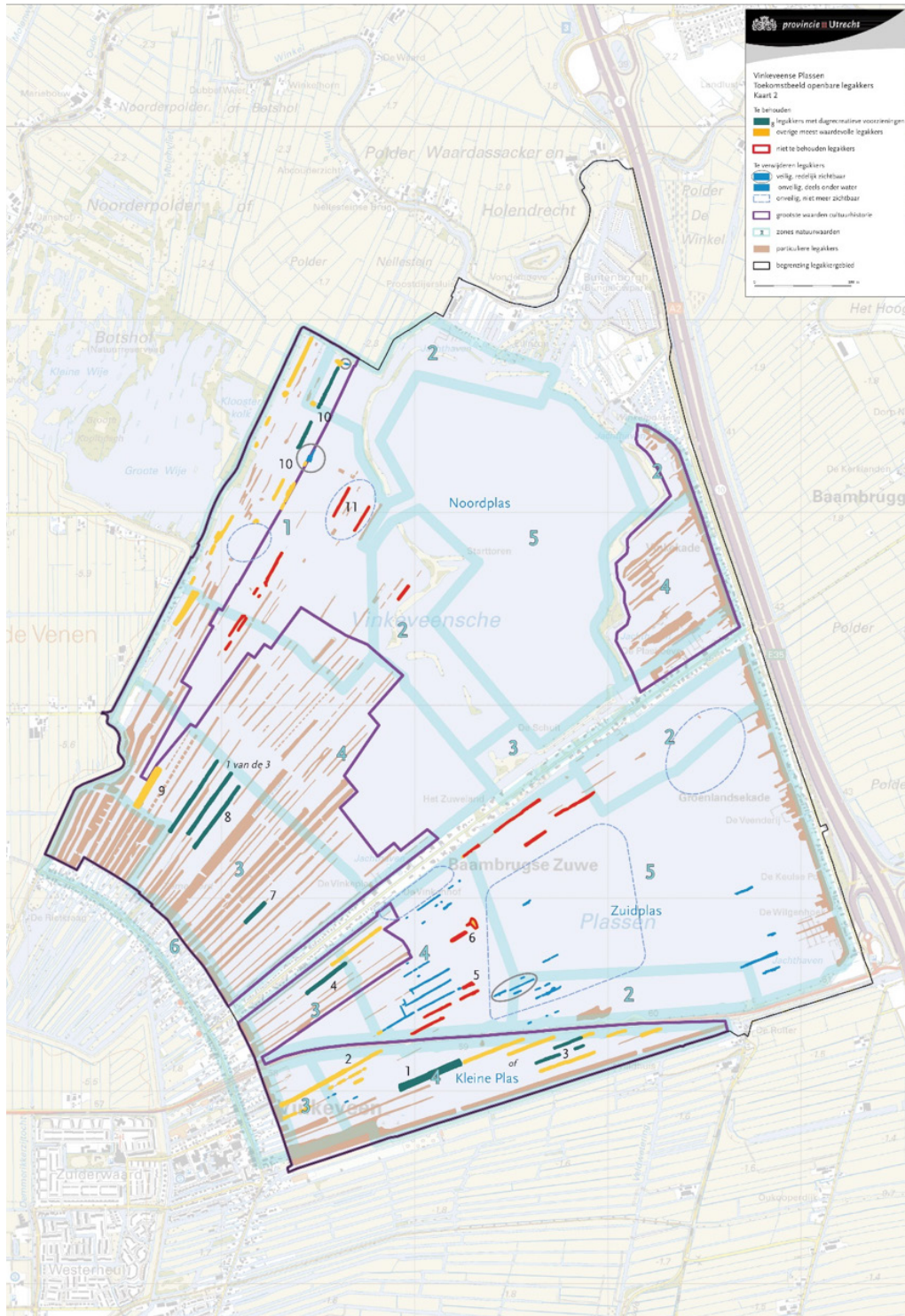
Toekomstvisie legakkers: beschoeien om te behouden, verkopen of zinken?

In 2011 luidde Recreatie Midden-Nederland (RMN) de noodklok over de legakkers in de Vinkeveense plassen en de Loosdrechtse Plassen. Door hoge kosten aan onderhoud en door terugvallende subsidies zijn de recreatieschappen Vinkeveense- en Loosdrechtse Plassen niet meer in staat de kwetsbare legakkers goed te onderhouden. De Provincie Utrecht heeft samen met de gemeente De Ronde Venen, het recreatieschap Vinkeveense Plassen, Recreatie Mid-

den-Nederland en de Belangenvereniging Vinkeveense Legakkers de 'Toekomstvisie Legakkers Vinkeveense Plassen' (2012) ontwikkeld om tot een oplossing voor dit probleem te komen.

De belangrijkste uitkomst van de Toekomstvisie Legakkers is dat grote inzet nodig is om de legakkers te behouden. Dit wordt door alle betrokken partijen belangrijk geacht, omdat:

- De ontginningsstructuur van het Vinkeveense plassengebied zichtbaar en 'beleefbaar' moet blijven.
- De status van de Vinkeveense plassen als uniek (boven) regionaal waterrecreatiegebied behouden dient te blijven.
- In het ontwerp van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie het legakkergebied van de Vinkeveense plassen geduid wordt als Ecologische Hoofdstructuur, als agrarisch cultuurlandschap met aardkundige waarden en als Groene Hart gebied met daarbij behorende landschappelijke kernkwaliteiten.
- De legakkers een gunstig effect hebben op een goede waterkwaliteit, vanwege de functie van de oevers als habitat voor macrofauna, vissen en andere organismen.

Figuur 1. Kaart met groene-, gele-, rode- en blauwe legakkers (2012)

Uiteindelijk is in beeld gebracht welke legakkers behouden zouden moeten blijven en welke er verwijderd zouden kunnen worden. Er is een onderscheid gemaakt in groene, gele, rode en blauwe legakkers. Het schap had toentertijd acht groene, 24 gele, 19 rode en een onbekend aantal blauwe legakkers in bezit. Figuur 1 geeft de verschillende legakkers op kaart weer.

Na het onderzoeken van verschillende scenario's voor het behouden, dan wel verwijderen van de legakkers om het onderhoud in de komende jaren weer te kunnen bekostigen, is het volgende plan van aanpak geadviseerd door de Toekomstvisie:

Op basis van bovenstaand advies heeft

de gemeenteraad van De Ronde Venen in november 2012 verzocht om samen met het recreatieschap – in goed overleg met de Belangenvereniging Vinkeveense Legakkers en andere betrokken organisaties – de verkoop van legakkers aan particulieren te bevorderen, met de verplichting tot onderhoud en met de toezegging voor geregelde bebouwing.

Om de recreatieve waarde van het cultuurhistorisch gebied de Vinkeveense Plassen na het uittreden van de gemeente Amsterdam te kunnen bewaren, is het noodzakelijk dat de zandeilanden en legakkers in stand gehouden worden. Dit vereist een duurzame, sterke beschoeiing. Omdat het niet haalbaar is om alle percelen in eigendom

Groene legakkers	Gele legakkers
Oordeel: Hoogste gezamenlijke waarden recreatie, cultuurhistorie, landschap en natuur.	Oordeel: Hoogste gezamenlijke waarden recreatie, cultuurhistorie, landschap en natuur.
Advies: behouden: in publiek eigendom houden en beschoeien.	Advies: behouden, maar besparen op onderhoud: verkopen onder strikte voorwaarden inzake toegestane bebouwing en beschoeiingsplicht.
Rode legakkers	Blauwe legakker
Oordeel: Vanuit landschappelijke, cultuurhistorische en decoratieve waarden hoeft in de rode legakkers niet geïnvesteerd te blijven worden.	Oordeel: Zogenaamde verzonken legakkers, gevaar voor de scheepvaart.
Advies: verwijderen: tenzij deze legakkers verkocht kunnen worden met beschoeiingsplicht voor de koper en strikte voorwaarden inzake toegestane bebouwing.	Advies: verwijderen: tenzij deze legakkers verkocht kunnen worden met beschoeiingsplicht voor de koper en strikte voorwaarden inzake toegestane bebouwing.

van recreatieschap Vinkeveense Plassen te beschoeien, heeft het dagelijks bestuur van recreatieschap Vinkeveense Plassen besloten tot het verkopen van 44 legakkers en het duurzaam beschoeien van de rest van de percelen in eigendom van het schap.

Opgave verkoop legakkers volgens het Toekomstplan

Voor de verkoop van de legakkers is een verkoopstrategie uitgewerkt. Deze verkoopstrategie is na vaststelling van het Toekomstplan in het dagelijks bestuur van recreatieschap Vinkeveense Plassen besproken. Het doel was te starten met de verkoop van de legakkers na vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan 'Plassen-gebied' van gemeente De Ronde Venen. Dit bestemmingsplan verruimt de recreatieve gebruiksmogelijkheden voor de legakkers. De economische waarde en de verkoopbaarheid van deze akkers neemt daardoor toe. De oplevering van het nieuwe bestemmingsplan bleef echter uit, waardoor het schap genoodzaakt was om de percelen te verkopen met huidige bestemming.

In het Toekomstplan is beschreven dat onverkochte gele legakkers door het schap beschoeid zullen worden in het uit te voeren beschoeiingsproject. Daarnaast stelt het Toekomstplan dat onverkochte rode legak-

kers dezelfde status als blauwe legakkers krijgen en dus meegenomen worden in het verwijderingsplan wanneer deze hinder of gevaar voor het vaarverkeer opleveren.

Stand van uitvoering verkoop legakkers (opgave Toekomstplan)

In de vergadering van het dagelijks bestuur van recreatieschap Vinkeveense Plassen op 24 november 2016 is een verkoopstrategie voor de verkoop van de legakkers vastgesteld. Er is besloten de legakkers te verkopen door middel van een openbare veiling, geleid door een ervaren veilingmeester. Hierbij is gekozen om een aantal legakkers te verkopen in clusters, zodat ook legakkers die van te voren als 'minder aantrekkelijk' zijn bestempeld een grotere kans hadden om verkocht te worden. Voorafgaand aan de veiling zijn twee informatie-avonden georganiseerd. Uiteindelijk heeft de veiling op 18 april 2017 plaatsgevonden en zijn er 44 legakkers aangeboden, zie figuur 2.

Verkoopvoorwaarden

De legakkers zijn verkocht onder een aantal voorwaarden:

- Zo zijn er hele kadastrale percelen verkocht, dus de legakkers met omliggend water. Dit water moet echter wel openbaar toegankelijk blijven en (de rechts-

Figuur 2. Voor de verkoop aangeboden legakkers

- opvolger van) het recreatieschap Vinkeveense Plassen blijft nautisch beheerder en toezichthouder van het water.
- Dit houdt tevens in dat de percelen verkocht worden inclusief daar geldende jacht- en visrechten. De toekomstige eigenaren gaan bij het tekenen van de verkoopovereenkomst akkoord met het toestaan van vis en jacht op hun perceel.
 - In de regel is het verboden af te meren op een aantal te verkopen legakkers. Het dagelijks bestuur heeft daarom op 13 april 2017 een éénmalige collectieve ontheffing verleend voor het afmeren van een pleziervaartuig van maximaal 12 meter lang.
 - De te verkopen legakker heeft twee grenzen, één uit 2016 en één uit 2004.
- Die laatste is meestal iets groter en mag worden aangehouden als mensen hun legakker willen verbreden.
- De legakkers mogen worden gebruikt om te recreëren van zonsopgang tot -ondergang. Er mag in principe niets worden gebouwd. Op de helft van de legakkers mag met een ontheffing een opslagkist worden geplaatst.
 - Er is op ruim de helft van de legakkers een beschoeiingsverplichting. De eigenaar is verplicht binnen drie jaar na aktepassering te beschoeien. In geval dit niet is gebeurd treedt een boeteclausule in werking ter hoogte van 150% van de beschoeiingskosten opgesteld door de gemiddelde offerte van drie onafhankelijke aannemers. Dat staat opgenomen in de verkoopvoorwaarden.

Naar aanleiding van de veiling zijn er 41 van de 44 te verkopen legakkers verkocht aan verschillende particulieren en bedrijven. Inmiddels zijn alle verkoopaktes gepasseerd. De verkoop van de legakkers heeft in 2017 € 477.400 opgebracht en € 65.500 gekost.

Vergunning Waternet

De verkoop van de legakkers aan particuliere eigenaren heeft tot gevolg dat natuur dreigt te verdwijnen, omdat de nieuwe eigenaren verplicht zijn tot het beschoeien van hun perceel. Naar verwachting gebeurt dit met een harde beschoeiing, welke ongunstig is voor natuurontwikkeling, maar gemakkelijk te onderhouden is voor particulieren. Het recreatieschap Vinkeveense Plassen heeft een collectieve vergunning aangevraagd voor het beschoeien van de legakkers die na verkoop in particuliere handen zullen zijn. De voorwaarde voor het verstrekken van deze vergunning door Waternet is dat het recreatieschap minimaal 150m 'groene oever' realiseert. Op deze manier compenseert het schap als het ware de natuur die vergaat bij het beschoeien van de legakkers.

Handhaven beschoeiingsplicht

Naast dat geprobeerd zal worden de laatste twee legakkers te verkopen, heeft het re-

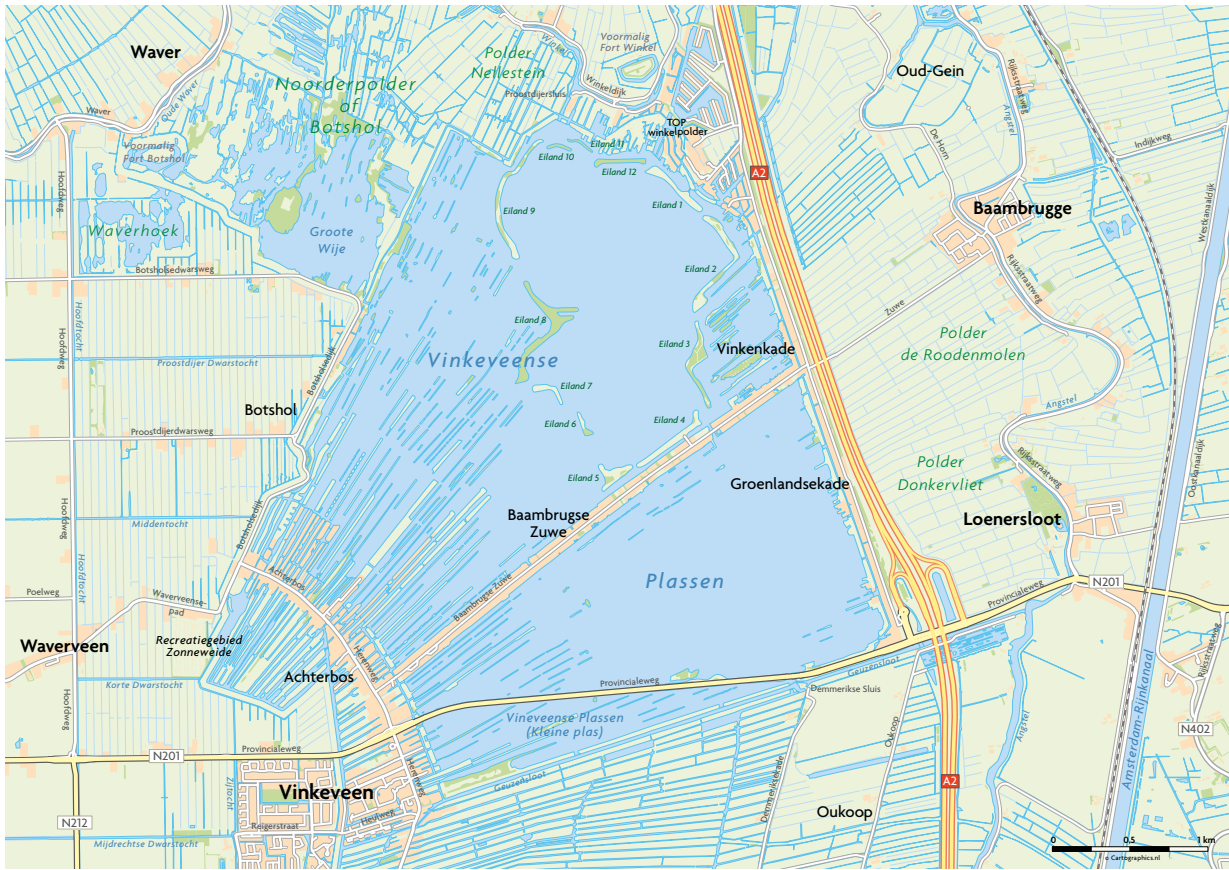
creatieschap nog een taak uit de opgave uit het Toekomstplan. Een groot deel van de legakkers is verkocht met beschoeiingsplicht. De koper dient de legakker binnen drie jaar te voorzien te hebben van een behoorlijke beschoeiing. Hierover is de koper vooraf geïnformeerd en de koper is een aantal voorbeelden van toegestane beschoeiingen voorgelegd. Hiervoor is een kosteninschatting gemaakt voor 2020. Naar verwachting zijn twee BOA's drie dagen bezig met het rondvaren om te schouwen en de bevindingen hiervan te verwerken (totaal zo'n € 5.000). Recreatie Midden-Nederland mag echter binnen haar bevoegdheid wel toezichthouden op de beschoeiingsplicht, maar is niet bevoegd om deze te handhaven. De informatie die verworven wordt tijdens het schouwen zal dan ook gedeeld worden met de afdeling toezicht en handhaving bouwen van de gemeente De Ronde Venen, zodat zij, indien noodzakelijk, bestuursrechtelijk kunnen handhaven.

Veenweideterreinen

Kern van de opgave volgens

Toekomstplan

Het werkgebied van voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen bestond naast het Plassengebied ook uit het (versnipperd) buitengebied van de gemeente De Ronde Venen, beter bekend als het Veenweidegebied (zie figuur 1.3). Dit gebied betrof

Figuur 3. Kaart Vinkeveense Plassen

een aantal kleinschalige eigendommen van het schap: o.a. Pondscoekersluis, Heinoomsvaart, de Hoef, Kandelaar, Snoek, Donkereindse Bos, Demmerikse Bos en het fietspad Veenkade. Deze terreinen waren allemaal openbaar toegankelijk en boden de recreant de mogelijkheid om te vissen, te zwemmen en van de natuur te genieten. Enkele terreinen waren daarnaast voorzien van een openbare afmeervoorziening. In het Toekomstplan is uitgesproken dat de recreatieve waarde en het publieke belang van deze terreinen (met enkele uitzonderingen) sterk verminderd is en dat afstoten ervan voor de hand lag.

Advies ten behoeve van verkoop veenweideterreinen

Uiteindelijk is ten behoeve van het Toekomstplan Vinkeveense Plassen een overzicht gerealiseerd waarin een voorlopig advies over de toekomst van het 'versnipperd bezit' van het recreatieschap, de veenweideterreinen. Tegelijkertijd met het opstellen van de plannen voor de verkoop van de veenweideterreinen was de gemeente De Ronde Venen bezig met een bestemmingsplanwijziging voor het buitengebied. Dit bood de mogelijkheid tot een bestemmingswijziging in het geval van verkoop en/of het uitgeven van het terrein in erfpacht.

Op basis van deze informatie is een advies opgesteld om vier terreinen te behouden en openbaar toegankelijk te houden en de resterende zes terreinen af te stoten (zie overzicht op de volgende pagina¹).

Stand van uitvoering opgave Toekomstplan

In de periode 2016-2017 is volgens de opgave van het toekomstplan een groot aantal kleinschalige eigendommen van voormalig recreatieschap Vinkeveense Plassen verkocht. Bij de verkoop van de veenweideterreinen is men zorgvuldig te werk gegaan. Alle terreinen zijn in 2014 door een rentmeester van Des Lands gedetailleerd geïnventariseerd en op huidige en potentieel toekomstige functie beschreven. Tevens is daaraan een mogelijke waarde bij verkoop gekoppeld. Op basis van de huidige bestemming zou de verkoop € 120.000 kunnen opbrengen. Daartegenover zou eenmalig een bedrag van € 35.000 aan kosten gemaakt moeten worden.

Gang van zaken verkoop

Er is uiteindelijk bij de verkoop uitgegaan van de huidige bestemming van de terreinen. Een tweetal terreinen leken zich in

eerste instantie te lenen voor projectontwikkeling (zoals blijkt uit bovenstaand schema), gezien de ligging binnen bestaande bebouwing. Daarbij is niet verkend hoe een dergelijke ontwikkeling zich zou verhouden met het gemeentelijke en provinciale ruimtelijke beleid. Uiteindelijk is besloten de terreinen te verkopen op basis van het bestaande bestemmingsplan, met behoud van de recreatieve functie.

Daarnaast zijn over het algemeen 'logische' kopers gevonden voor de veenweideterreinen, zoals omwonenden, nabijgelegen ondernemers of (particuliere) natuurbeheerders, die goede ideeën hebben voor de terreinen en de recreatie-, dan wel natuurfunctie (deels) willen behouden voor de komende jaren. Er is een verkenning uitgevoerd van mogelijk geïnteresseerde partijen.

Bijzondere verkoopvoorwaarden

Voor de terreinen Snoek en Brasem geldt dat de Stichting De Bovenlanden deze beide terreinen heeft overgenomen. De overdracht van Brasem was niet opgenomen in de opgave in het Toekomstplan, omdat deze overdracht per saldo niet zou leiden tot een

¹ Ontleend aan Toekomstplan Vinkeveense Plassen, pagina 65.

Advies ten behoeve van verkoop veenweideterreinen Vinkeveense Plassen	
Behouden	Reden voor behouden
Veenkade West	Fiets/ wandelpad, vormt verbinding tussen Korenmolenweg en Geerkade.
Veenkade Oost	Wandel/fietspad tussen recreatieterrein Bosdijk en Korenmolenweg, ontsluit privéwoningen.
Demmerikse Bos	In een bocht van de Demmerikse Kade. Bestaat uit een parkeerplaats, ligweide en struinnatuur met pad. Rendabel door evenementenverhuur.
Pondskoekersluis	Terrein langs Kerkvaart, uitmonding in Kromme Mijdrecht. Toeristisch Overstap Punt status. Toegang via weg die achter sluiswachterswoning (tevens terras) loopt. Druk gebruikt als afmeergelegenheid voor enkele uren of de nacht. Visplaats. Tevens fietspad tussen Amstelkade en oude spoorbaan. Zoeken naar ondernemer voor exploitatie.
Advies ten behoeve van verkoop veenweideterreinen Vinkeveense Plassen	
Afstoten	Reden voor afstoten
Nessersluis	aanlegplaats met ligweide. Om niet aanbieden aan Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vechtstreek.
De Hoef	Parkeerplaats met groenvoorziening, ingeklemd tussen bebouwing. Alleen bereikbaar via overpad over ander eigendom. Via openbare aanbidding verkopen of in erfpacht geven ten behoeve bouw (recreatie) woning.
Kandelaar	Parkeerplaats met groenvoorziening, ingeklemd tussen agrarische bedrijven. Via openbare inschrijving verkopen of in erfpachtgeven ten behoeve van bouw (recreatie) woning.
Snoek	Recreatieterrein met parkeerplaats, groen en natuurdeel. In overleg treden met particuliere natuurbeheerder of via openbare aanbidding verkopen ten behoeve van bouw (recreatie) woning.
Heinoomsvaart	Recreatieterrein verdeeld in meerdere percelen. Deel waarop Toeristisch Overstap Punt (TOP) staat, met botenhelling en vissteiger, in openbaar beheer houden. Andere delen openbaar te koop aanbieden. Voor delen overzijde weg aangrenzende eigenaar benaderen. Voor oostelijke hoek perceel nr. 360 is nog belangstelling van waterschap.
Donkereindse Bos	Terrein met vier percelen, waarvan twee met inrit en parkeerplaats. Gemeente heeft eigendom naast noordelijk perceel, mogelijk combineren. Overige delen via openbare aanbidding te koop aanbieden.

Figuur 4. Advies ten behoeve van verkoop veenweideterreinen Vinkeveense Plassen

kostenreductie omdat gemeente Nieuwkoop het onderhoud financierde. De Stichting De Bovenlanden heeft niets voor de terreinen kunnen betalen, maar wel de eigendom en daarmee de verantwoordelijkheid geheel kunnen overnemen. Hierdoor is, ondanks dat er geen opbrengsten gerealiseerd worden, alsnog voldaan aan de opgave uit het Toekomstplan, omdat de overname van de terreinen leidt tot het behoud van natuur- en/of recreatieve functie van het gebied.

Verkopen van terreinen met een TOP-functie

Voor de terreinen Pondscoekersluis en Heinoomsvaart is het in stand houden van de TOP-functies (Toeristisch Overstap Punt) een verkoopvoorwaarde geweest. Als toeristisch overstappunt vormen zij een concentratie van routes en om die reden was het voornemen deze terreinen in overheidsbeheer te houden en (commercieel) door te ontwikkelen. Uiteindelijk zijn zowel Pondscoekersluis als Heinoomsvaart, inclusief TOP verkocht. Voor beide terreinen geldt dat zij voor aanzienbare tijd openbaar toegankelijk moeten blijven. Met betrekking tot de TOP-functie zijn aanvullende afspraken gemaakt. Zo blijft het TOP in eigendom van de rechtsopvolger van het recreatieschap

Vinkeveense Plassen en zal deze rechtsopvolger het onderhoud van het TOP uitvoeren. Daarover zijn onderstaande afspraken gemaakt²:

Opbrengsten en afronding verkoop veenweideterreinen

In november 2017 is de laatste verkoopakte in het kader van de opgave verkoop veenweideterreinen gepasseerd bij de notaris. Hiermee is de verkoop volledig afgerond. Uiteindelijk zijn er tien veenweideterreinen in negen aktes verkocht. Pondscoekersluis en Kandelaar zijn beide verkocht aan dezelfde koper en Heinoomsvaart is in twee delen verkocht. De verkoop heeft grofweg € 214.400 opgeleverd en grofweg € 26.500 gekost.

In hoeverre verhoudt de opgave en de uitvoering van de opgave zich tot het programma

De verkoop van de veenweideterreinen is volledig afgerond en er resteert geen opgave welke meegenomen dient te worden in het programma Vinkeveense Plassen. Wel zal er moeten worden toegezien op het feit dat de kopers zich houden aan de verkoopvoorwaarden. In de zomer van 2018 ontving het recreatieschap bijvoorbeeld van een

² Deze afspraken zijn vastgelegd in de bijzondere verkoopvoorwaarden bij de verkoop van Pondscoekersluis en Heinoomsvaart ('overige velden').

Verantwoordelijkheden koper	Verantwoordelijkheden verkoper
<p>De koper is verantwoordelijk voor het onderhoud van het TOP en de daarbij ten dienste staande inrichtingen, te weten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het (veilig) begaanbaar houden van de verharding. 2. Het periodiek schoonmaken van het informatiebord. 3. Het periodiek schoonmaken (indien nodig) van de groene halm. 4. Het vervangen en/of herstellen van de bank(en) en/of de bestrating - in overleg met verkoper. 	<p>Verkoper blijft eigenaar en verantwoordelijk voor de informatievoorziening verbonden aan het TOP, te weten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het up-to-date houden van de informatie m.b.t. de TOP-voorziening (informatiebord). 2. Het onderhoud aan de Groen Halm. 3. Bewegwijzering behorende bij het TOP.

Figuur 5. Afspraken bij verkoop terrein met TOP-functie

recreant een klacht dat enkele verkochte veenweideterreinen niet openbaar toegankelijk waren. Op dergelijke meldingen speelt het schap in door polshoogte te nemen en erop toe te zien dat de kopers zich houden aan de verkoopvoorwaarden. Dit vergt incidenteel een kleine inspanning, maar drukt niet op de capaciteit van Recreatie Midden-Nederland.

Voor de verkoop van terreinen met een TOP-functie geldt dat het schap nog wel bepaalde inspanningen levert, omdat het schap de Toeristisch Overstappunten nog in eigendom heeft. Hierbij zal de samenwerking worden gezocht met de nieuwe eigenaar van het terrein. De koper is verantwoordelijk voor het onderhoud van het TOP en de daarbij ten dienste staande inrichtin-

gen, maar het schap blijft eigenaar en verantwoordelijk voor de informatievoorziening verbonden aan het TOP en het onderhoud aan de zogenoemde Groene Halm (zie figuur 5).

De meeste terreinen dienen voor vijf tot tien jaar openbaar toegankelijk te blijven. Daarna vervalt deze verplichting en zal er door de koper hopelijk besloten worden tot het openbaar toegankelijk houden van de terreinen, zodat iedereen kan blijven genieten van de natuur- en recreatieve functie van het buitengebied van de Vinkeveense Plassen.

BIJLAGE 6

Duurzaam beschoeien legakkers en zandeilanden

De ring van zandeilanden heeft zowel een waterbouwkundige als een recreatieve functie. Zonder legakkers en zandeilanden zou de golfslag flinke schade aanrichten aan de oevers en zou de veiligheid van het achterland in gevaar komen. Daarnaast zijn er op de eilanden drukbezochte recreatieplekken ontstaan, of bieden ze daartoe de mogelijkheid.

Investeren om te behouden

Om de belangrijke waterbouwkundige en recreatieve functie van de plassen te behouden, is het noodzakelijk dat achterstallig onderhoud wordt aangepakt en er geïnvesteerd wordt in de beschoeiing. Dit vergt niet alleen een eenmalige investering voor nieuwe duurzame beschoeiing, maar ook jaarlijks onderhoud zodat de investering in stand gehouden kan worden. De vervanging van de beschoeiingen vindt plaats als ze niet langer veilig en/of functioneel zijn, maar ook als het duurder is om ze met regulier en groot onderhoud in stand te houden.

Het vervangen van de beschoeiing vergt een enorme investering. De prijs per meter beschoeiing is hoog. Enerzijds vanwege de keuze voor materiaal dat lang meegaat. An-

derzijds omdat de beschoeiingen in afwisselend stabielere en instabiele grondlagen staan.

Het recreatieschap heeft een investerings-schema opgesteld voor de vervangingen van de beschoeiingen, op basis van een rapport van ingenieursbureau Nebest. Dit investeringschema is gebruikt als basis voor het Toekomstplan. In de komende tien jaar wil het recreatieschap alle beschoeiingen van de zandeilanden en 80 % van de groene legakkers duurzaam vervangen. De vervanging van de beschoeiingen van zo'n 20% van de groene legakkers volgt in 2034, omdat deze recent (2011) zijn vervangen. In het overzicht bij deze bijlage is de procesplanning van het werk in de komende jaren uiteengezet (figuur 1).

Uitvoering project vervangen beschoeiingen

Het project vervangen van de beschoeiingen op de Vinkeveense Plassen is in drie tranches opgedeeld. De werkzaamheden van tranche 1 zijn in 2017 gestart en eind 2018 opgeleverd. Tijdens de eerste tranche is gebleken dat de in de Toekomstplan opgenomen prijs per meter niet reëel is, waardoor de benodigde investering zou stijgen. Echter zijn nagenoeg alle gele en rode legakkers verkocht, waardoor een deel van

Omschrijving	Aantal	Beschoeiingen (lengte in meters)		Investering ¹	Periode
Zandeilanden	12	10.400	€	6.100.000	2015-2024
Groene legakkers	8	3.600	€	2.200.000	2015-2034
		Subtotaal	€	8.300.000	
Gele legakkers	24 ²	9.000	€	4.800.000	2021-2024
Rode en blauwe legakkers (afgraven)			€	330.000	2016-2020
		Totaal	€	13.430.000	

Figuur 1. Geraamde investeringen in de beschoeiingen zandeilanden en legakkers (Toekomstplan 2015)

de investering wegvalt en de hogere prijs per meter opgevangen kan worden binnen de geraamde € 13,4 miljoen. In de tweede tranche van het project vervangen beschoeiingen zal binnen de bestaande budgetten tevens de mogelijkheid tot beschoeien via 'groene oevers' (natuurvriendelijke oeverbeschoeiing) worden meegenomen.

Groene oevers zijn gunstig voor zowel de visstand, waterinsecten, vogels als flora. Mogelijk leiden ze ook tot kostenbesparing, omdat groene oevers per strekkende meter goedkoper zijn dan vaste beschoeiing. Onderzocht moet worden of er extra beheer en bijbehorende kosten verbonden zijn aan natuurvriendelijke oevers ten opzichte van

¹ Prijspeil 2013; € 530 prijs per meter, te indexeren met 2% per jaar.

² 22 van de 24 gele legakkers zijn verkocht en vallen daarmee weg van de investeringen.

Gemeente De Ronde Venen	40 %	€ 5.372.000
Gemeente Amsterdam	25 %	€ 3.357.500
Provincie Utrecht	35 %	€ 4.700.500
Totaal	100 %	€ 13.430.000

Figuur 2. Verdeelsleutel kosten vervangen beschoeiingen

de voorgenomen kunststof beschoeiing.

Kostenverdeling project beschoeiingen

De gemeente Amsterdam heeft in de, met de gemeente De Ronde Venen gesloten, uittredingsovereenkomst vastgelegd dat zij de investeringen op basis van de “werkelijke gemaakte kosten” betalen. De beide gemeenten dragen bij aan deze investering

op basis van de huidige verdeelsleutel (zie onderstaande tabel), in totaal afgerond € 8.672.000 (zie figuur 2). De provincie Utrecht draagt naar rato bij in deze investering, maximaal € 4.828.000.

Opgave vervangen beschoeiing Vinkeveense Plassen		Meterprijs beschoeiing incl. jaarlijkse indexering van 2%										
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2033	2034		
Planning & Begroting conform Toekomstplan Vinkeveense Plassen (2015) en Programma Vinkeveense Plassen 2019-2024		€ 840,00	€ 856,80	€ 873,94	€ 891,41	€ 909,24	€ 927,43	€ 945,98	€ 1.130,53	€ 1.153,14		
Omschrijving	aantal m1	prijs/m1	investering									
Zandeilanden	10400	863	€ 8.975.200									
Groene Legakkers	3600	863	€ 3.106.800									
Gele Legakkers*	1178	863	€ 1.016.614									
Totalen	15178		€ 13.098.614									
Reeds uitgevoerd (2018)												
Tranche 1, fase 1 (uitgevoerd)	2671	€ 840,00	€ 2.243.640									
zandeilanden	577	€ 840,00	€ 484.680									
groene legakkers	0	€ 840,00	€ -									
gele legakkers*	0	€ 840,00	€ -									
Totaal A	3248		€ 2.728.320									
Prognose komende jaren												
Tranche 1, fase 2 + Tranche 2, fase 1	2169	€ 873,94	€ 1.895.567									
zandeilanden	893	€ 873,94	€ 780.425									
groene legakkers	0	€ 873,94	€ -									
gele legakkers*	0	€ 873,94	€ -									
Totaal B	3062		€ 2.675.992									
Tranche 2, fase 2 + Tranche 3, fase 1	2780	€ 891,41	€ 2.478.133									
zandeilanden	508	€ 891,41	€ 452.839									
groene legakkers	0	€ 891,41	€ -									
gele legakkers*	0	€ 891,41	€ -									
Totaal C	3288		€ 2.930.972									
Tranche 3, fase 2	2780	€ 927,43	€ 2.578.249									
zandeilanden	507	€ 927,43	€ 470.206									
groene legakkers	0	€ 927,43	€ -									
gele legakkers*	0	€ 927,43	€ -									
Totaal D	3287		€ 3.048.455									
Resterende meters												
groene legakker 1	545	€ 1.153,14	€ 628.461									
groene legakker 4	570	€ 1.153,14	€ 657.290									
Totaal E	1115		€ 1.285.751									
Totalen A+B+C+D+E	14000		€ 12.669.490									
Ondanks de indexering blijven de kosten binnen het budget met een restant á			€ 429.124									

* In het Toekomstplan is uitgegaan van het aantal meters te vervangen beschoeiing inclusief de te verkopen gele legakkers (totaal 23000m), waarvoor € 13,1 mln. beschikbaar gesteld is. Twee gele legakkers met beschoeiingsplicht zijn niet verkocht, waardoor er 1178m alsnog door het recreatieschap beschoeid moet worden. In het Programma Vinkeveense Plassen 2019-2024 is opgenomen dat gestreefd wordt naar het verkopen van deze laatste twee legakkers, om het maken van kosten te voorkomen. Om die reden zijn de mogelijke extra meters niet meegeteld in deze beraming.

BIJLAGE 7

Duiken

De Vinkeveense Plassen zijn uitstekend geschikt om te duiken. 'Zandeiland 4 in de Vinkeveense Plassen is een van de mooiste duikstekken in Nederland' aldus de Nederlandse Duikersgids. Het heldere diepe water (tot ruim 50 meter) zorgen voor een unieke duiklocatie. De enorme toename van het aantal duikers en het feit dat de plassen ook druk bevaren worden heeft ertoe geleid dat het duiken aan een aantal voorwaarden is verbonden. Voor de veiligheid van de duikers is een duikzone ingericht waarbinnen het verboden is te varen. De duikzone is ongeveer 180m lang en 120m breed. Op de bodem liggen diverse objecten waarop gedoken kan worden. Iedereen die in de duikzone wil duiken heeft een duikpenning nodig. Dat geldt ook voor duikscholen en duikverenigingen. Duikers zijn verplicht deze te dragen.

In het Toekomstplan Vinkeveense Plassen (vastgesteld op 28 januari 2015 door het DB Vinkeveense Plassen) staat de opgave om de opbrengst uit duikvergunningen te verhogen: de opbrengst kan geleidelijk toenemen tot wel 50% extra vanaf 2020 ofwel € 36.000. De totaal opbrengst uit de verkoop van duikvergunningen komt dan uit op € 108.000.

De laatste jaren neemt de verkoop van deze duikvergunningen (jaarpenningen) en dus de exploitatiewinst van de duikzone juist af. Met Airdiving, de duikshop die de penningen voor het recreatieschap verkoopt, is gekeken naar mogelijke oorzaken van deze afname in de verkoop. Hieruit blijkt dat in de omgeving de laatste jaren meer duikmogelijkheden zijn bijgekomen (waarvan de kosten minder hoog zijn) en gebruikers geven aan, naast de jaarpennings, behoefte te hebben aan een dagpenning. Op deze manier wordt het eenmalig duiken in de duikzone betaalbaar en aantrekkelijk. In april is daarom een pilot gestart om dagpenningen aan het aanbod toe te voegen. Cruciaal voor het laten slagen van deze pilot is een intensivering van de handhaving op de duikpenningen. In 2018 zal de BOA van Recreatie Midden-Nederland, naast zijn reguliere werkzaamheden, vanaf april elke maand in het weekend een grote duikcontrole houden.

Begin 2019 wordt de pilot geëvalueerd en vergeleken met de omzetten uit eerdere jaren (2015-2017). De pilot is geslaagd als de totale opbrengst van de verkoop van penningen stijgt ten opzichte van 2017. De uitkomst van deze evaluatie wordt aan het bestuur gerapporteerd. Na het hoogseizoen is een tussenevaluatie gedaan om een in-

Type vergunning		2015	2016	2017	2018
Dagpenning (pilot)		-	-	-	1088
Jaarpenning		2471	2251	2011	1753
Duikschoolvergunningen		70	57		53
Totaal		2541	2308	2064	2898
Opbrengsten en uitgaven					
Begrote omzet	€	94.300 €	72.900 €	73.000 €	75.000
Werkelijke omzet	€	74.063 €	66.258 €	59.118 €	62.480
Begrote kosten	€	12.000 €	12.000 €	12.000 €	12.000
Werkelijke kosten	€	8.148 €	7.590 €	6.956 €	8.049
Begroot resultaat	€	82.300 €	60.900 €	61.000 €	63.000
Werkelijk resultaat	€	65.915 €	58.668 €	52.162 €	54.431

Figuur 1. Omzet Duikzone Vinkeveense Plassen

schatting te kunnen maken voor 2019.

Op basis van de tussenevaluatie is in overleg met betrokken partijen door de secretaris van het recreatieschap Stichtse Groenlanden besloten de dagpenning ook volgend jaar te verkopen. De tarieventabel 2019 behorende bij de legesverordening is hierop aangepast. In 2019 zal bekeken worden of we het duiken niet publiekrechtelijk maar privaatrechtelijk moeten regelen en studeert een student af op de vraag wat de duikpotentie voor de toekomst op de Vinkeveense Plassen is en hoe we de inkomsten kunnen laten stijgen.

In het Toekomstplan Vinkeveense Plassen is opgenomen dat de omzet uit duikpenningen voor de duikzone € 72.000 bedraagt en kan volgens het Toekomstplan vanaf 2020 met € 36.000 per jaar stijgen. De totale omzet van de duikzone komt dan uit op € 108.000 per jaar. Hier staat volgens het Toekomstplan wel een investering van € 100.000 tegenover (waarvan 50% door de eigenaar en 50% door de exploitant).

De realiteit is dat de omzet van de duikzone de afgelopen jaren verder terug lopen (zie figuur 1). De opgave voor de komende jaren is de inkomsten weer te verhogen.

BIJLAGE 8

Financieel overzicht verdien capaciteit Toekomstplan Vinkeveense Plassen (2015)

Locatie	Investerings per eiland (in euro's)	Eenmalige kosten	Bedrijfsactiviteit (in euro's)	Behouden- de raming extra inkomsten	Maximale raming extra op- brengsten
1.	-	-	Restaurant en snackbar	€ 20.000	€ 24.000
2. & 3.	Aanlegplaatsen 50 stuks	€ 75.000	2. Restaurant en leisure	€ 19.000	€ 23.000
	Nieuwe trailerhelling	€ 6.000			
	Voetveer	€ 40.000			
4.	Verwijderen trailerhelling	€ 500			
	Groot onderhoud parkeerterrein	€ 13.500	Duikvergunningen/ penningen	€ 36.000	€ 72.000
	Verbeteren onderwaterwereld	€ 50.000	Snackbar bij duik- school & duikwinkel	€ 11.000	€ 14.000
5.	Upgrade elektra en riool	€ 50.000	Hotel B&B en res- taurant	€ 7.000	€ 11.000
	Voetgangersbrug -> autobrug	€ 150.000			
8.	Ligweiden	€ 24.000			
	Aanmeerboxen (40 extra)	€ 48.000			
10.			Groepskamperen	€ 1.000	€ 1.000
3, 8 & 9			Blokhutten	€ 16.000	€ 22.000
Winkel- polder	Winterharde parkeerplaatsen (450x)	€ 600.000	Wellness (sauna)	€ 40.000	€ 50.000
	Nutsvoorzieningen wellness	€ 100.000			
	Aanpassing Poortfunctie	€ 150.000			
	Subtotaal eenmalige kosten	€ 1.307.000			
	Engineeringkosten 14%	€ 183.000			
	Plankosten	€ 150.000			
	Totaal geraamde investeringen	€ 1.640.000	Totaal jaarlijkse extra inkomsten	€ 150.000	€ 217.000
	Bij: Vermindering onderhoudslasten			+ € 14.000	+ € 14.000
	Af: Kapitaallasten investeringen (éénmalige kosten)	€ 1.490.000	Netto opbrengst per jaar	- € 86.000	- € 86.000
				€ 78.000	€ 145.000

BIJLAGE 9

Beheer en onderhoud

Reguliere beheeractiviteiten

De activiteiten die binnen het regulier beheer worden uitgevoerd verschillen per seizoen. In het voorjaar worden de terreinen klaargemaakt voor het zomerseizoen. Alle gebouwen, steigers en stranden worden nagelopen en waar nodig gerepareerd. De stranden worden opnieuw onder profiel gebracht en bebording wordt vervangen.

In de zomerperiode worden de terreinen bijgehouden voor de recreanten. Hierbij kan gedacht worden aan maai- en snoeiwerkzaamheden, stranden frezen en onder profiel brengen, maar ook het legen van prullenbakken, opruimen van zwerfvuil en het reinigen van toiletten. Als er storingen zijn bij één van de toiletgebouwen wordt dit ook zo snel mogelijk verholpen.

Het naseizoen staat in het teken van het winterklaar maken van het terrein. Ruigte op sommige akkers en de rietbermen worden gemaaid. Ook wordt in deze periode het zwerfvuil in het hele gebied geruimd.

In de winter worden voornamelijk snoeiwerkzaamheden op de legakkers en andere minder intensief gebruikte terreinen uitgevoerd. Bij onwerkbaar weer worden klussen als het verven van toiletdeuren of groot

onderhoud aan de machines uitgevoerd.

Naast deze seizoensgebonden werkzaamheden zijn er kleinere werkzaamheden die het hele jaar door worden gedaan, zoals reparaties aan hekken of speeltoestellen, het behandelen/oplossen van klachten, onderwaterakkers markeren en het assisteren bij werkzaamheden in bijv. duikzone. Om de 3 jaar wordt groot slooponderhoud op de werf uitgevoerd.

Groot onderhoud

Vanuit de wettelijke zorgplicht heeft RMN als beheerder van de paden en recreatieterreinen de verantwoordelijkheid om deze goed en tijdig te onderhouden. Daarnaast wordt vanuit de wet verwacht dat de beheerder maatregelen treft die de veiligheid van de gebruiker waarborgt en die maken dat de terreinen hun functie kunnen vervullen. De wet doet een beroep op de publiekrechtelijke zorg van de beheerder voor de veiligheid van de gebruiker, maar geen daarbij geen richtlijnen of richtwaarden aan. Wel moet rekening gehouden worden met de wet- en regelgeving zoals: wet natuurbescherming, natura 2000, wegenwet, wet herverdeling en is het bouwbesluit van toepassing als eigenaar/beheerder van deze objecten.

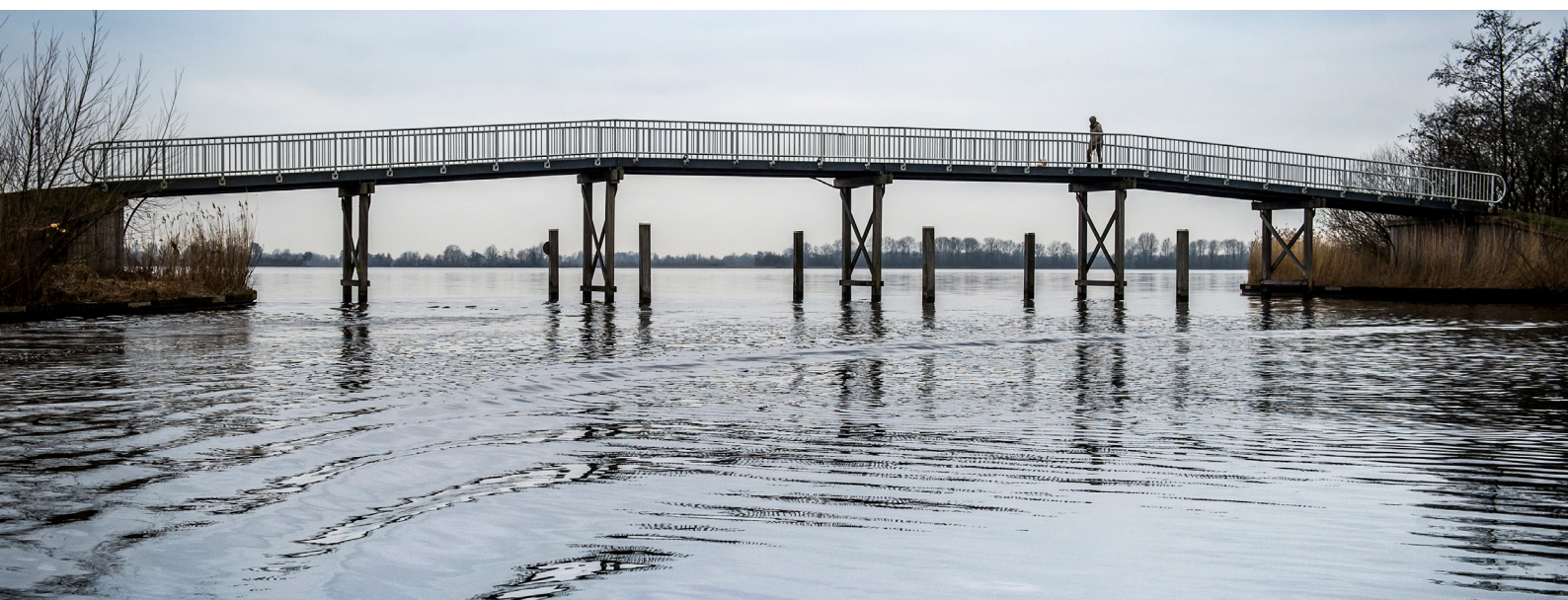
RMN heeft een meerjaren onderhoud plan (MJOP) 2019-2029 opgesteld. Dit MJOP geeft invulling aan deze wettelijke verplichtingen en laat zien waar de komende periode groot onderhoud aan de paden en recreatieterreinen of objecten gepland staat.

Het huidige MJOP is gebaseerd op de gegevens van een eenmalige inspectie en ervaringscijfers uit het verleden. Van daaruit is geëxtrapoleerd wat de te verwachten onderhoudskosten in de toekomst zijn. Op deze kosten is de jaarlijkse dotatie berekend. Er is behoefte aan een nieuwe opzet voor het MJOP. Om daar te komen worden de komende periode een aantal stappen gezet:

1. Omschakelen van ervaringscijfers en een theoretisch model naar inspectie-gebaseerd groot onderhoud

2. Gegevensbeheer en het opstellen van een MJOP 2021-2045 met behulp van Geovisia (Geo-informatiesysteem)
3. 20% van het huidige budget Groot onderhoud in de begroting reserveren voor werkvoorbereiding en directievoering.

Er wordt ingestoken op een betere monitoring van de daadwerkelijke kwaliteit van de openbare ruimte door middel van een vooraf vastgelegde inspectiecyclus. Er ontstaat een betrouwbaar beeld van de onderhoudsstatus van het areaal en een goed onderbouwd overzicht van de financiële verplichtingen.

BIJLAGE 10

Regelgeving Vinkeveense Plassen

In de gewijzigde gemeenschappelijke regeling (GR) Stichtse Groenlanden is een overgangsbepaling (artikel 39) opgenomen. Deze overgangsbepaling borgt dat de regelgeving (verordeningen en besluiten) die is getroffen door recreatieschap Vinkeveense Plassen – en geldt voor het grondgebied Vinkeveense Plassen – na toetreding van gemeente De Ronde Venen tot recreatieschap Stichtse Groenlanden van kracht blijft.

Artikel 39 - De verordeningen en andere besluiten, die getroffen zijn op grond van de gemeenschappelijke regeling recreatieschap Vinkeveense Plassen, en door De Ronde Venen binnen haar grondgebied van toepassing zijn verklaard, blijven op dat grondgebied van kracht totdat deze ingetrokken zijn of door andere krachtens deze regeling zijn vervangen.

Een lijst van verordeningen en andere besluiten is hieronder opgenomen. Mogelijk is deze lijst niet volledig en moet sowieso geactualiseerd i.v.m. de onlangs genomen mandaatbesluiten. Een deel van de regelgeving is namelijk niet digitaal, maar enkel op papier beschikbaar en opgenomen in het archief bij Recreatie Midden-Nederland. Dit archief wordt op dit moment gedigitaliseerd

en de inhoud is derhalve niet inzichtelijk. Zodra het gedigitaliseerde archief beschikbaar is, wordt deze informatie aangevuld.

Het betreft de volgende verordeningen en besluiten:

- Eilandverordening Vinkeveense Plassen 1990
- Besluit bevoegd gezag scheepsvaartverkeer aan recreatieschap VVP 1993
- Besluit regeling inzake de behandeling van bezwaar- en beroepsschriften voor het recreatieschap Vinkeveense Plassen 1994
- Procesbevoegdheid 1995
- Besluit verordening op de heffing en invordering van rechten bij het recreatieschap VVP 1995
- Besluit dwangsommen bij gedragingen in strijd met verordening VVP en wet openluchtrecreatie 1996
- Besluit aanlegplaatsen zandeilanden 1999
- Besluit bevoegde autoriteit VVP aan secretaris 2000
- Verkeersbesluit 2001 nr. 1_Duikzone
- Mandateringsbesluit 2002
- Besluit aanwijzing waterskibaan 2002
- Besluit beleidsregels ligplaatsen pleziervaartuigen 2004
- Verkeersbesluit 2005 nr.1_Verbod woonschiptransport vaarweg Heul-

brug-Geuzenbrug

- Verkeersbesluit 2007 nr.1_Verboden ligplaats te nemen m.u.v. schutverkeer Demmerikse Sluis en Proostdijersluis
- Verkeersbesluit 2007 nr. 2_Afsluiten Ringsloot voor motorvaart
- Verkeersbesluit 2008 nr. 1_Afsluiten gedeelte Ruigkade Ringvaart voor motorvaart
- Besluit Motorschepen Vinkeveense plassen 2000
- Verordening Vinkeveense Plassen 2009
- Afzinkprotocol
- Mandaatbesluit waterskiontheffingen
- Verkeersbesluit 2015 nr. 1_Duikzone voorzien van lichtboeien

BIJLAGE 11

Toezicht & Handhaving

De buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) van Recreatie Midden-Nederland (RMN) voert zijn werkzaamheden uit binnen de 'groene' regelgeving. Dit valt binnen het domein milieu, welzijn en infrastructuur. Zij hebben als taak een gezond en veilig recreatieklimaat op en rond de recreatiegebieden te bewaken. Dit doen zij in eerste instantie vanuit gastheerschap en in operationele samenwerking met de terreinbeheerder, provincie, gemeente en de politie van de regionale Eenheid Midden-Nederland.

In Nederland werken we op het gebied van toezicht en handhaving met zes domeinen: Openbare ruimte, Milieu, welzijn en infrastructuur, Onderwijs, Openbaar vervoer, Werk, inkomen en zorg en Generieke opsporing. De BOA's van RMN voeren hun taken uit binnen het domein Milieu, welzijn en infrastructuur. Zij vallen in de functie-groep flora- en faunabeheer (natuur) en vaarwegen (nautisch). Zij zijn bevoegd om o.a. milieudelicten op te sporen. Het houden van toezicht in het groene domein en op het water vraagt specialistische kennis en vaardigheden.

De specifieke bevoegdheden van de BOA's zorgt nog wel eens voor onduidelijkheid binnen de eigen organisatie, bestuurders en burgers. Het is soms onbegrijpelijk dat er een overtreding plaatsvindt op of rond de plassen of recreatie-eilanden waar een groene BOA niet direct op acteert, maar dan is vaak de achterliggende verklaring dat de BOA daar niet voor bevoegd is. De BOA schakelt dan de hulp in van andere, wel bevoegde instanties.

De BOA's van Recreatie Midden-Nederland leggen hun strafrechtelijke bevindingen vast in het landelijk BOA Registratie Systeem (BRS). De bestuurlijke en publiekscontacten worden hierin niet vastgelegd. De prioriteit van handhaven op de Vinkeveense Plassen ligt op dit moment bij het borgen van de veiligheid op de plassen. Er wordt strafrechtelijk opgetreden op Water- en Wegverkeer en de Visserijwet. Daarnaast vinden er actief controles plaats gericht op de vergunningen voor het duiken in de duikzone op Zandeland 4.

Toezicht: controleren of er aan de regelgeving wordt voldaan

Handhaving: optreden in het geval van geconstateerde overtredingen

De ontwikkeling in de Natuur- en Milieu wetgeving vraagt om verbetering in de samenwerking met de gemeente en andere handhavende partijen. Ook wordt Recreatie Midden-Nederland vanuit haar netwerkpartners meer gevraagd mee te werken aan bestuursrechtelijke opvolging van overtredingen. Door het handhaven van de regelgeving op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht kunnen de BOA's er voor zorgen dat overtredingen middels bestuursdwang en dwangsommen worden voorkomen en/of ongedaan gemaakt worden; ook de bijbehorende kosten kunnen bij de overtreder worden neergelegd.

Het doel is dat Recreatie Midden-Nederland gezamenlijk met onze partners in het veld meer opdracht gestuurd gaat handhaven. Hierover zullen ten zijner tijd ook bestuurlijke afspraken gemaakt moeten worden. De komende periode neemt Recreatie Midden-Nederland initiatief om gezamenlijk te bekijken op welke manier we het bestuurlijk handhaven van overtredingen kunnen oppakken. Deze actie wordt buiten het programma voor de Vinkeveense Plassen opgepakt, omdat het voor alle terreinen van Recreatie Midden-Nederland geldt.

BIJLAGE 12

Aanpak omgevingsgerichte communicatie

Omgevingsgerichte communicatie voor Recreatie Midden-Nederland is gebaseerd op de Factor C-methodiek en bestaat uit vijf pijlers met daaronder steeds een viertal punten om te bespreken. Met behulp van de te doorlopen pijlers en bespreekpunten werken we in een aantal stappen een communicatiestrategie en een aanpak uit voor het onderwerp, waarbij het perspectief van de doelgroep of gebruiker een duidelijke plek heeft bij iedere stap die we zetten.

De programmanager/projectleider doet dit met ondersteuning van de communicatie adviseur RMN en leden van het programma-/projectteam. Dit heeft voordelen voor de eigen organisatie en het interne proces: met het doorlopen van de stappen wordt het voor alle betrokkenen duidelijk waar ze precies een bijdrage aan leveren met hun werk en op wie dat effect gaat hebben. Kortom: we brengen het 'buiten naar binnen'.

Bij de voorbereiding, uitwerking en uitvoering van goede omgevingscommunicatie, zoals hiervoor beschreven, werken we op drie niveaus:

1. Programma Vinkeveense Plassen:

Algemene communicatie over het programma Vinkeveense Plassen. Advies over

omgevingscommunicatie/ krachtenveld en bewaken van de samenhang in de communicatie over het programma en afzonderlijke projecten ('paraplu')

2. Project beschoeiingen:

Projectcommunicatie over wat er gaat gebeuren, wanneer en waar. Integratie van dit project in de overall-communicatie onder de noemer 'de basis op orde'. Opzetten van de communicatie richting belanghebbenden en ontwikkelen van middelen.

3. Ontwikkeling zandeilanden:

Communicatie over de ontwikkeling van specifieke plekken in de Vinkeveense plassen. Hierbij moet aandacht zijn voor de verschillende belanghebbenden (bewoners, ondernemers, belangenverenigingen). Er moet gelijk opgetrokken worden met de gemeente zodat er eenduidig wordt gecommuniceerd en de verantwoordelijkheden liggen waar deze horen (bestemmingsplan bij gemeente).

De communicatie over de Vinkeveense Plassen moet bijdragen aan een herkenbare verbinding en samenhang tussen deze vraagstukken, draagvlak/begrip/betrokkenheid van stakeholders/ belanghebbenden behouden en vergroten en de samenwerking tussen relevante partners bevorderen.

Planning en uitvoering van communicatiewerkzaamheden en producties volgen de fasering en mijlpalen van de betreffende programma/projecten/deelprojecten.

Binnen het periodiek overleg van het programmateam staat 'communicatie' structureel op de agenda. Voorgenomen en geplande communicatieacties en in te zetten middelen worden aangekondigd en afgestemd met intern betrokkenen. Daarbij wordt zoveel mogelijk een communicatie-'kalender' gevolgd, zodat voor iedereen

duidelijk is wat, wanneer, met wie en met welke inhoud (boodschap) wordt gecommuniceerd. Waar nodig en wenselijk wordt dit afgestemd met betrokken partijen, intermediairs, opdrachtgevers en partners.

Figuur 1 Factor C-methodiek

BIJLAGE 13

Risico's uitvoering programma

Risico	Gevolgen	Beheersmaatregelen	Risico	Respons
Financieel				
Inkomsten vallen lager uit dan geraamd.	Structureel tekort op de begroting van Stichtse Groenlanden, programma B.	Verhoging van de deelnemersbijdrage van De Ronde Venen ¹ of ambitieniveau op beheer en onderhoud bijstellen of ontwikkelruimte heroverwegen.	De afhankelijkheid in combinatie met de gevolgen maakt dit een hoger risico.	Vermijden
Gebrek aan animo vanuit ondernemers voor economische activiteiten op de zandeilanden.	Aanbesteding en verpachting mislukt en inkomsten zijn lager dan geraamd. Uitvoering visie niet (volledig) haalbaar.	Ambitieniveau bijstellen of extra inkomsten genereren/uitgaven verminderen.	Dit risico is aan de markt zelf. Dit in combinatie met de gevolgen maakt dat er sprake is van een hoger risico.	Vermijden
Veranderagenda RMN 'Higher Grounds' maakt andere keuzes over de personele inzet.	Financiële uitgangspunten programma worden niet gehaald.	Ambitieniveau bijstellen of extra inkomsten genereren/uitgaven verminderen.	De afhankelijkheid in combinatie met de gevolgen maakt dit een hoger risico.	Verminderen
Het areaal is onvoldoende in beeld om een inschatting te kunnen maken van de lange termijn investeringen.	Investerings zijn nodig waardoor de kapitaallasten stijgen.	Ambitieniveau bijstellen of extra inkomsten genereren/uitgaven verminderen.	Uitvoering van de beheersmaatregel beperkt het risico.	Verminderen
Twee nog te verkopen legakkers worden niet verkocht.	Legakkers moeten worden beschoeid en beheerd, wat extra kosten met zich mee brengt.	Communicatiestrategie voor de verkoop opstellen.	Uitvoering van de beheersmaatregel beperkt het risico.	Vermijden
Maatschappelijk				
Betrokkenheid in vroeg stadium ondernemers, inwoners en andere stakeholders, wat leidt tot maatschappelijke onrust.	Verkeerde beeldvorming en daardoor weerstand tegen de visie met als gevolg uitstel/afstel uitvoering programma.	Opstellen communicatieplan met een goede en actieve communicatie (omgevingsmanagement) over de visie en aanpak.	Uitvoering van de beheersmaatregel beperkt het risico.	Verminderen
Publicitaire ophef over ontwikkelingen zandeilanden.	Verkeerde beeldvorming en daardoor weerstand tegen de visie met als gevolg uitstel/afstel uitvoering programma.	Opstellen communicatieplan met een goede en actieve communicatie (omgevingsmanagement) over de visie en aanpak.	Uitvoering van de beheersmaatregel beperkt het risico.	Verminderen

¹ Conform afspraken gemaakt in de toetredingsovereenkomst tussen gemeente De Ronde Venen en recreatieschap Stichtse Groenlanden (december 2017).

Risico	Gevolgen	Beheersmaatregelen	Risico	Respons
Inhoudelijk				
In het bestemmingsplan wordt onvoldoende extra ruimte voor de ontwikkeling van het gebied gegeven.	Opgave extra inkomsten worden niet (volledig) gehaald, financiële uitgangspunten programma niet sluitend.	Tijdige inbreng geactualiseerd bestemmingsplan plasseengebied en integrale aanpak uitvoering.	Een zorgvuldige aanpak zorgt voor een beperkt risico.	Vermijden
Planning actualiseren bestemmingsplan vertraagd.	Geplande inkomsten worden later ontvangen.	In programma uitgaan van reële planning.	De afhankelijkheid en eerdere vertraging maken dit een hoger risico.	Accepteren
Actualiseren meerjaren onderhoudsplan leidt tot aanpassingen in het groot onderhoud en eenheidsprijzen, met mogelijke kostenstijgingen.	Hogere kosten dan geraamd, met name op langere termijn.	Zo snel mogelijk onderhoudsplan actualiseren.	De huidige markt en hoeveelheid werk, maakt dit een risico.	Verminderen
Beschikbare middelen voor het vervangen van de beschoeiingen zijn niet toereikend.	Niet alle beschoeiingen kunnen vervangen worden.	Goede financiële planning en monitoring uitvoering.	De huidige markt en hoeveelheid werk maakt dit een risico.	Verminderen
Publieke besluitvorming				
De gemeenteraad De Ronde Venen maakt andere keuzes over financiering en/of ruimtelijke mogelijkheden.	Financiële uitgangspunten programma worden niet gehaald.	Ambitieniveau bijstellen of extra inkomsten genereren/uitgaven verminderen.	De afhankelijkheid in combinatie met de gevolgen maakt dit een hoger risico.	Voorkomen

BRONNEN

BRONNEN

- Cap Neuf (2014) Vinkeveense Zandeilanden en Winkelpolder; haalbaarheidsonderzoek naar toekomstbestendige recreatie
- Gemeente De Ronde Venen (2012) Toekomstvisie Legakkers Vinkeveense Plassen
- Gemeente De Ronde Venen (2013) Visie Recreatie & Toerisme De Ronde Venen 2020
- Gemeente De Ronde Venen (2017) Coalitieakkoord: Met de blik naar buiten – Verbindend, Innovatief en Ondernemend
- Recreatieschap Vinkeveense Plassen (2015) Toekomstplan Vinkeveense Plassen
- Recreatieschap Stichtse Groenlanden (2018) Kadernota 2019-2022
- Provincie Utrecht (2011) Kwaliteitsgids Utrechtse Landschappen (katern Groene Hart)
- Provincie Utrecht (2015) Coalitieakkoord 'In verbinding!' 2015-2019
- Provincie Utrecht (2016) Agenda Recreatie & Toerisme 2016-2019

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Postbus 8058

3584 BA Utrecht